

Republika Hrvatska
Općinski sud u Osijeku
Europska avenija 7
Osijek

Poslovni broj: P-243/2024-31

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Osijeku po sutkinji Ljiljani Jakša, u pravnoj stvari tužiteljice Nade Brlošić, OIB: 40503647326, iz Osijeka, Ljudevita Posavskog 6, zastupane po odvjetnicima u Odvjetničkom društvu Mišević i Jarić d.o.o. u Osijeku, protiv tužene Raiffeisenbank Austria d.d., OIB: 53056966535, Zagreb, Magazinska cesta 69, zastupane po odvjetnicima u Odvjetničkom društvu Mađarić & Lui d.o.o. u Zagrebu, radi utvrđenja ništetnosti i isplate, nakon glavne i javne rasprave zaključene 2. rujna 2026. u prisutnosti punomoćnika tužiteljice u zamjene Lovre Galića, odvjetničkog vježbenika u Odvjetničkom društvu Mišević i Jarić d.o.o. u Osijeku i punomoćnika tužene u zamjeni Davora Petrovića, odvjetnika u Osijeku, po objavi 23. rujna 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se ništetnom odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi Ugovora o kreditu br. 528-50-3742131 sklopljenog 24. listopada 2006. između tužiteljice Nade Brlošić iz Osijeka, Ljudevita Posavskog 6, OIB: 40503647326 kao korisnika kredita i tužene Raiffeisenbank Austria d.d. iz Zagreba, Magazinska cesta 69, OIB: 53056966535 kao kreditora sadržana u članku 2. točki 1. Ugovora, a u dijelu u kojem je ugovorena promjenjivost kamatne stope na način da je: „Redovna kamata: promjenjiva, u skladu s Odlukom o kamatnim stopama Kreditora.“

II. Odbija se tužbeni zahtjev u dijelu koji glasi:

"Utvrđuje se ništetnom odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi Ugovora o kreditu br. 528-50-3742131 sklopljenog 24. listopada 2006. između tužiteljice Nade Brlošić iz Osijeka, Ljudevita Posavskog 6, OIB: 40503647326 kao korisnika kredita i tužene Raiffeisenbank Austria d.d. iz Zagreba, Magazinska cesta 69, OIB: 53056966535 kao kreditora sadržana u članku 2. točki 1. Ugovora, a u dijelu koji glasi: ".... 4.95% (četiri zarez devedesetpet posto) godišnja..."

III. Utvrđuje se ništetnom odredba članka 3. Ugovora o kreditu br. 528-50-3742131 sklopljenog 24. listopada 2006. između tužiteljice Nade Brlošić iz Osijeka, Ljudevita Posavskog 6, OIB: 40503647326 kao korisnika kredita i tužene Raiffeisenbank Austria d.d. iz Zagreba, Magazinska cesta 69, OIB: 53056966535 kao

kreditora koja glasi: „1,00% (jedan posto) od iznosa kredita, jednokratna, naplaćuje se prilikom prvog korištenja kredita.“

IV. Utvrđuje se ništetnom odredba članka 9. stavka 2. Ugovora o kreditu br. 528-50-3742131 sklopljenog 24. listopada 2006. između tužiteljice Nade Brlošić iz Osijeka, Ljudevita Posavskog 6, OIB: 40503647326 kao korisnika kredita i tuženika tužene Raiffeisenbank Austria d.d. iz Zagreba, Magazinska cesta 69, OIB: 53056966535 kao kreditora koja glasi: „Korisnik kredita može izvršiti prijevremenu otplatu kredita samo uz suglasnost i uz uvjete koje odredi kreditor.“

V. Nalaže se tuženoj Raiffeisenbank Austria d.d., OIB: 53056966535, Zagreb, Magazinska cesta 69, isplatiti tužiteljici Nadi Brlošić, OIB: 40503647326, iz Osijeka, Ljudevita Posavskog 6, preplaćeni iznos po osnovi povećanja kamatne stope u odnosu na početno ugovorenu kamatnu stopu na dan sklapanja ugovora o kreditu, u iznosu od 2.875,88 EUR (slovima: dvije tisuće osamsto sedamdeset pet eura osamdeset osam centi) zajedno s pripadajućom zateznom kamatom tekućom:

- na iznos od 59,37 EUR od 31. siječnja 2008.
- na iznos od 59,24 EUR od 29. veljače 2008.
- na iznos od 59,11 EUR od 31. ožujka 2008.
- na iznos od 58,98 EUR od 30. travnja 2008.
- na iznos od 58,84 EUR od 31. svibnja 2008.
- na iznos od 58,70 EUR od 30. lipnja 2008.
- na iznos od 58,56 EUR od 31. srpnja 2008.
- na iznos od 58,42 EUR od 31. kolovoza 2008.
- na iznos od 58,28 EUR od 30. rujna 2008.
- na iznos od 58,14 EUR od 31. listopada 2008.
- na iznos od 57,98 EUR od 30. studenog 2008.
- na iznos od 57,84 EUR od 31. prosinca 2008.
- na iznos od 57,69 EUR od 31. siječnja 2009.
- na iznos od 57,54 EUR od 28. veljače 2009.
- na iznos od 57,38 EUR od 31. ožujka 2009.
- na iznos od 57,23 EUR od 30. travnja 2009.
- na iznos od 57,07 EUR od 31. svibnja 2009.
- na iznos od 56,91 EUR od 30. lipnja 2009.
- na iznos od 56,75 EUR od 31. srpnja 2009.
- na iznos od 56,59 EUR od 31. kolovoza 2009.
- na iznos od 56,42 EUR od 30. rujna 2009.
- na iznos od 56,25 EUR od 31. listopada 2009.
- na iznos od 56,08 EUR od 30. studenog 2009.
- na iznos od 55,92 EUR od 31. prosinca 2009.
- na iznos od 55,74 EUR od 31. siječnja 2010.
- na iznos od 55,57 EUR od 28. veljače 2010.
- na iznos od 41,71 EUR od 31. ožujka 2010.
- na iznos od 41,40 EUR od 30. travnja 2010.
- na iznos od 41,09 EUR od 31. svibnja 2010.
- na iznos od 40,77 EUR od 30. lipnja 2010.
- na iznos od 40,45 EUR od 31. srpnja 2010.
- na iznos od 40,13 EUR od 31. kolovoza 2010.
- na iznos od 39,80 EUR od 30. rujna 2010.
- na iznos od 39,47 EUR od 31. listopada 2010.

- na iznos od 39,14 EUR od 30. studenog 2010.
- na iznos od 38,80 EUR od 31. prosinca 2010.
- na iznos od 38,47 EUR od 31. siječnja 2011.
- na iznos od 38,12 EUR od 28. veljače 2011.
- na iznos od 37,78 EUR od 31. ožujka 2011.
- na iznos od 37,43 EUR od 30. travnja 2011.
- na iznos od 37,08 EUR od 31. svibnja 2011.
- na iznos od 32,15 EUR od 30. lipnja 2011.
- na iznos od 31,83 EUR od 31. srpnja 2011.
- na iznos od 31,51 EUR od 31. kolovoza 2011.
- na iznos od 31,17 EUR od 30. rujna 2011.
- na iznos od 30,85 EUR od 31. listopada 2011.
- na iznos od 30,51 EUR od 30. studeni 2011.
- na iznos od 30,18 EUR od 31. prosinca 2011.
- na iznos od 29,84 EUR od 31. siječnja 2012.
- na iznos od 0,47 EUR od 17. veljače 2012.
- na iznos od 21,30 EUR od 29. veljače 2012.
- na iznos od 20,94 EUR od 31. ožujka 2012.
- na iznos od 20,57 EUR od 30. travnja 2012.
- na iznos od 20,19 EUR od 31. svibnja 2012.
- na iznos od 19,82 EUR od 30. lipnja 2012.
- na iznos od 19,44 EUR od 31. srpnja 2012.
- na iznos od 19,05 EUR od 31. kolovoza 2012.
- na iznos od 18,67 EUR od 30. rujna 2012.
- na iznos od 18,27 EUR od 31. listopada 2012.
- na iznos od 17,88 EUR od 30. studenog 2012.
- na iznos od 17,48 EUR od 31. prosinca 2012.
- na iznos od 17,08 EUR od 31. siječnja 2013.
- na iznos od 16,68 EUR od 28. veljače 2013.
- na iznos od 16,27 EUR od 31. ožujka 2013.
- na iznos od 15,86 EUR od 30. travnja 2013.
- na iznos od 15,43 EUR od 31. svibnja 2013.
- na iznos od 15,01 EUR od 30. lipnja 2013.
- na iznos od 14,59 EUR od 31. srpnja 2013.
- na iznos od 14,16 EUR od 31. kolovoza 2013.
- na iznos od 13,73 EUR od 30. rujna 2013.
- na iznos od 13,29 EUR od 31. listopada 2013.
- na iznos od 12,86 EUR od 30. studenog 2013.
- na iznos od 12,42 EUR od 31. prosinca 2013.
- na iznos od 11,97 EUR od 31. siječnja 2014.
- na iznos od 11,52 EUR od 28. veljače 2014.
- na iznos od 11,07 EUR od 31. ožujka 2014.
- na iznos od 10,61 EUR od 30. travnja 2014.
- na iznos od 10,15 EUR od 31. svibnja 2014.
- na iznos od 9,68 EUR od 30. lipnja 2014.
- na iznos od 9,21 EUR od 31. srpnja 2014.
- na iznos od 8,73 EUR od 31. kolovoza 2014.
- na iznos od 8,25 EUR od 30. rujna 2014.
- na iznos od 7,77 EUR od 31. listopada 2014.
- na iznos od 7,28 EUR od 30. studenog 2014.

- na iznos od 5,91 EUR od 31. prosinca 2014.
- na iznos od 5,48 EUR od 31. siječnja 2015.
- na iznos od 5,04 EUR od 28. veljače 2015.
- na iznos od 4,61 EUR od 31. ožujka 2015.
- na iznos od 4,16 EUR od 30. travnja 2015.
- na iznos od 3,71 EUR od 31. svibnja 2015.
- na iznos od 3,25 EUR od 30. lipnja 2015.
- na iznos od 2,80 EUR od 31. srpnja 2015.
- na iznos od 2,35 EUR od 31. kolovoza 2015.
- na iznos od 1,88 EUR od 30. rujna 2015.
- na iznos od 1,42 EUR od 31. listopada 2015.
- na iznos od 0,95 EUR od 30. studenog 2015.
- na iznos od 0,34 EUR od 31. prosinca 2015..

i to: do 31. srpnja 2015. u visini eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećane za pet postotnih poena, od 1. kolovoza 2015. pa do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1. siječnja 2023. pa do 29. prosinca 2023. po stopi zatezne kamate koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30. prosinca 2023. pa do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke za tri postotna poena, sve u roku 15 dana.

VI. Odbija se tužbeni zahtjev u dijelu u kojem se nalaže tuženoj isplatiti tužiteljici iznos od 349,12 eura s osnova preplate po osnovi povećanja kamatne stope, u roku 15 dana.

VII. Nalaže se tuženoj Raiffeisenbank Austria d.d., OIB: 53056966535, Zagreb, Magazinska cesta 69, isplatiti tužiteljici Nadi Brlošić, OIB: 40503647326, iz Osijeka, Ljudevita Posavskog 6, iznos od 500,00 EUR (slovima: petsto eura) zajedno sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 8. studenog 2006. do 31. prosinca 2007. po stopi od 15% godišnje, od 1. siječnja 2008. do 31. srpnja 2015. u visini eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećane za pet postotnih poena, od 1. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023. po stopi zatezne kamate koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30. prosinca 2023. pa do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem

kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke za tri postotna poena, sve u roku 15 dana.

VIII. Nalaže se tuženoj Raiffeisenbank Austria d.d., OIB: 53056966535, Zagreb, Magazinska cesta 69, isplatiti tužiteljici Nadi Brlošić, OIB: 40503647326, iz Osijeka, Ljudevita Posavskog 6, iznos od 855,84 EUR (slovima: osamsto pedeset pet eura osamdeset četiri centa) zajedno sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 28. veljače 2010. do 31. srpnja 2015. u visini eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećane za pet postotnih poena, od 1. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023. po stopi zatezne kamate koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30. prosinca 2023. pa do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke za tri postotna poena, sve u roku 15 dana.

IX. Nalaže se tuženoj Raiffeisenbank Austria d.d., OIB: 53056966535, Zagreb, Magazinska cesta 69, isplatiti tužiteljici Nadi Brlošić, OIB: 40503647326, iz Osijeka, Ljudevita Posavskog 6, iznos od 226,91 EUR (slovima: dvjesto dvadeset šest eura devedeset jedan cent) zajedno sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 17. veljače 2012. do 31. srpnja 2015. u visini eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećane za pet postotnih poena, od 1. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023. po stopi zatezne kamate koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30. prosinca 2023. pa do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke za tri postotna poena, sve u roku 15 dana.

X. Odbija se tužbeni zahtjev u dijelu u kojem se naložene tuženoj isplatiti tužiteljici iznos od 1,36 eura s osnova isplate naknade zbog prijevremene otplate kredita sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom počevši od 17. veljače 2012. pa do isplate, u roku 15 dana.

XI. Nalaže se tuženoj Raiffeisenbank Austria d.d., OIB: 53056966535, Zagreb, Magazinska cesta 69, naknaditi tužiteljici Nadi Brlošić, OIB: 40503647326, iz Osijeka, Ljudevita Posavskog 6, trošak parničnog postupka u iznosu 2.066,18 eura zajedno sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 23. rujna 2026. pa do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke za tri postotna poena, sve u roku od 15 dana.

Obrazloženje

1. Tužiteljica u tužbi od 27. ožujka 2024. navodi da je kao korisnik kredita 24. listopada 2006. sklopila Ugovor o kreditu br.: 528-50-3742131 (dalje: Ugovor) s tuženom kao kreditorom u podružnici tužene u Osijeku. Ugovor o kreditu br.: 528-50-3742131 je solemniziran i ovjeren od strane javnog bilježnika Dragice Dumančić iz Osijeka 27. listopada 2006. pod brojem: OU-782/06. Ugovorom je tužena odobrila i isplatila tužiteljici stambeni kredit za kupnju bez počeka u iznosu od 50.000,00 EUR, dok se tužiteljica obvezala otplatiti kredit u jednakim mjesečnim anuitetima u iznosu od 394,10 EUR, a prema otplatnom planu koji je bio uručen korisnici kredita pri isplati kredita. Ugovoreni rok otplate kredita je bio 15 godina. Tužiteljica je kredit u cijelosti prijevremeno otplatila 31. prosinca 2015. Ugovor je sklopljen kao tipski (adhezijski) potrošački ugovor, na unaprijed formuliranom, standardnom obrascu o kojemu stranke nisu pregovarale i tužiteljica nije imala nikakvog utjecaja na njegov sadržaj. Člankom 2. Ugovora je utvrđeno da je redovna kamatna stopa 4,95% godišnja, promjenjiva, u skladu s Odlukom o kamatnim stopama Kreditora, odnosno tužene. Kamatnu stopu je za tjeka otplate kredita tužena mijenjala u više navrata, odnosno istu povisila, pa je tako:

- kamatna stopa na dan 31.01.2008. iznosila 6,45%
- kamatna stopa na dan 30.06.2011. iznosila 6,25%
- kamatna stopa na dan 31.12.2014. iznosila 6,05%
- kamatna stopa na dan 31.12.2015. iznosila 5,61%.

Zbog izmjene kamatne stope mijenjala se i visina anuiteta otplate kredita što je utjecalo na visinu novčane obveze tužiteljice u odnosu na početno ugovoreni anuitet te dovelo do preplate u ovom ugovornom odnosu po navedenom osnovu. Predmetnom ugovornom odredbom je omogućeno tuženoj jednostrano mijenjati visinu ugovorene kamatne stope, a da tužiteljicu kao potrošača nije prije, a ni u vrijeme sklapanja ugovora upoznala pod kojim uvjetima će doći do izmjene početno ugovorene kamatne stope i zašto. Ovakvom ugovornom odredbom nisu bili utvrđeni razumljivi i provjerljivi parametri za obračun kamatne stope, niti je bila utvrđena egzaktna metoda izračuna, slijedom čega tužiteljica nikada nije bila u prilici provjeriti valjanost obračuna kamate ili naknadne izmjene kamatne stope. Zakon o zaštiti potrošača (u daljnjem tekstu: ZZP-2003), koji se primjenjuje na ovaj konkretan slučaj, u članku 81. Zakona propisuje da se odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom, ako suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Odredbom članka 82. ZZP-2003 je utvrđeno koje se odredbe mogu smatrati nepoštenima pa primjenjivo na ovaj konkretan slučaj to je ona odredba kojom se trgovcu dopušta da jednostrano mijenja ugovorne odredbe bez valjanog ugovorom predviđenog razloga, kao i odredba kojom

se potrošaču nameću određene obveze, a da potrošač prije sklapanje ugovora nije bio u mogućnosti upoznati se s tom odredbom. Nepoštena ugovorna odredba je ništetna sukladno članku 87. stavku 1. ZZP- 2003. Člankom 59. ZZP-2003 je određeno da ugovor o potrošačkom zajmu mora sadržavati podatke, među ostalim, i o godišnjoj kamatnoj stopi i pretpostavkama pod kojima se godišnja kamatna stopa može promijeniti i o tome je zajmodavac dužan preliminarno obavijestiti potrošača kao bitnom elementu ugovora i to sve u okviru prava na informiranost potrošača kao općeg načela zaštite potrošača. Zakonom o obveznim odnosima (dalje u tekstu ZOO-2005), koji se primjenjuje u ovom slučaju, je u članku 270. propisano da je ugovor ništetan u slučaju da je činidba neodređena ili neodrediva, a člankom 272. ZOO-2005 je propisano da je činidba odrediva u slučaju da ugovor sadrži podatke s pomoću kojih se može odrediti činidba ili su strane ostavile trećoj osobi da je odredi. Iz sporne ugovorne odredbe, vidljivo je, da visina kamatne stope nije određena, niti odrediva, budući je ugovorena kao promjenjiva na temelju odluke tužene, odnosno jedne od ugovornih strana. Ugovor mora sadržavati podatke s pomoću kojih se može odrediti obveza i to objektivizirane podatke kao kriterije, a to u svakom slučaju ne znači pravo jedne strane da jednostranom odlukom određuje ili mijenja visinu obveze, na koji je način je zapravo u ovom ugovornom odnosu dolazilo do promjene kamatne stope. Osim toga, ugovor se smatra sklopljenim kada se ugovorne strane usuglase o svim sastojcima ugovora. Slijedom iznijetog proizlazi da je ugovorna odredba u dijelu ugovorene promjenjivosti kamatne stope, koja se mijenja jednostranom odlukom tužene, kao takva nepoštena i ništetna i to temeljem odredbe članka 81. stavka 1. ZZP- 2003 i odredbe članka 270. ZOO-2005 u svezi članka 272. ZOO-2005, a sve navedeno je ujedno dovelo i do povrede osnovnih načela obveznog prava i to načela savjesnosti i poštenja iz članka 4. ZOO-2005, načela jednake vrijednosti činidaba utvrđene u članku 7. ZOO-2005, načela iz članka 6. ZOO-2005 o zabrani zloupotrebe prava, obzirom je na takav način tužena ostvarila pravo iz obveznog odnosa koje je suprotno svrsi zbog koje je ustanovljeno isto to pravo, kao i načela iz članka 10. stavka 3. ZOO-2005. Svako povećanje kamatne stope na temelju takve ništetne ugovorne odredbe uzrokovalo je neprikladno stjecanje na strani tužene, slijedom čega, a pozivom na odredbu članka 323. ZOO-2005 nastaje njezina obveza na povrat stečenog bez osnove. Sporna ugovorna odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi koja se mijenja jednostranom odlukom tužene je kao takva utvrđena ništetnom već i u kolektivnom sporu koji je protiv, između ostalog, i ovdje tužene vodio Savez udruga Potrošač pa je tako presudom Visokog trgovačkog suda RH PŽ-7129/13, a kojom je pravomoćno potvrđena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu posl. br. P-1401/12 od 4. srpnja 2013., utvrđeno da je i tuženik u razdoblju od 10. rujna 2003. do 31. prosinca 2008., a koje povrede traju i nadalje, povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima, koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju-ugovorima o kreditima na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja ugovorne obveze po ugovorima promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom tuženika i drugim internim aktima tuženika, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora tuženik kao trgovac i korisnici kreditnih usluga kao potrošači nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktnne parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku tuženika o promjeni stope ugovorene kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenoj na jednostranom povećanju kamatnih stopa, a sve na štetu potrošača pa je time tuženik postupio suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj 96/03.) u razdoblju od 10.

rujna 2003. do 6. kolovoza 2007. i to člancima 81., 82. i 90., a od 7. kolovoza 2007. pa nadalje protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj: 79/07., 125/07., 75/09., 79/09., 89/09. i 133/09.) i to člancima 96. i 97. te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima. Na identičan način postupala je tužena i u ovom kreditnom odnosu koji je imala s tužiteljicom. Sva naznačena utvrđenja iz kolektivnog spora o prijevarnom i nepoštenom, a posljedično i ništetnom postupanju banaka primjenjiva su i u ovom sporu u odnosu na tuženu, ovo zato što se radi o identičnim kreditnim proizvodima i to u dijelu ugovorene promjenjivosti kamatne stope.

Predmetnim Ugovorom o kreditu br.: 528-50-3742131 u članku 3. pod naslovom NAKNADA je ugovoreno: „1,00% (jedan posto) od iznosa kredita, jednokratna, naplaćuje se prilikom prvog korištenja kredita.“ Prilikom isplate kredita, 8. studenog 2006. tužena je tužiteljici naplatila predmetnu naknadu u iznosu od 3.676,26 kn, preračunato u EUR, iznos od 487,92 EUR. Odredba Ugovora, kojom je ugovorena ova naknada, je kao takva ništetna, jer tužena u vrijeme isplate kredita nije imala zakonski osnov naplatiti ovu naknadu, sve pozivom na odredbu članka 1021. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18. - dalje: ZOO-2005), temeljem koje je tužena od tužiteljice mogla naplatiti samo glavnicu i ugovorene kamate, to je evidentno da za naplatu naknade od 1,00% od iznosa kredita nije imala zakonski osnov, slijedom čega je takva odredba, kao i postupanje tužene nepošteno pa time i ništetno. U Ugovoru se ne navodi ni od čega se sastoji predmetna naknada, niti zašto je određena baš u visini od 1,00% od iznosa kredita, pa je sporna odredba i neodređena i neodrediva te time suprotna i članku 270. ZOO-2005. Kako se radilo o tipskom (adhezijskom) potrošačkom ugovoru, odredba Ugovora kojom je bila ugovorena osporavana naknada je kao takva proizvoljno nametnuta tužiteljici ponudom ugovora te ona nije mogla utjecati, niti je imala bilo kakve mogućnosti pregovarati o istoj. Osporavana naknada ne odgovara nikakvim pruženim uslugama od strane tužene, niti bilo kakvim troškovima, koje je imala tužena. Ona je na strani tužiteljice izazvala samo dodatne i nepotrebne troškove. Slijedom navedenog, predmetna odredba je nepoštena, a time i ništena i temeljem odredbe članka 81. stavka 1. Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ br. 96/03., 46/07. - dalje ZPP-2003), kao i temeljem odredbe članka 3. Direktive Vijeća 93/13 od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima o potrošačkim ugovorima. Kako je osporavana odredba na strani tužiteljice uzrokovala samo dodatne troškove, to je time stvorila znatniju neravnotežu u pravima i obvezama između strankama. Navedeno potvrđuje se i kroz praksu i stavove Suda EU, posebice u odluci u spojenim predmetima C-224/19 i C-259/19.

Tužena je prilikom dvaju prijevremenih djelomičnih otplata kredita nepropisno i nepošteno primijenila i odredbu o naplati naknade za prijevremenu otplatu kredita. Spornim Ugovorom bila je ugovorena i obveza na plaćanje naknade za prijevremenu otplatu kredita na način da je utvrđeno u članku 9. stavku 2.: „Korisnik kredita može izvršiti prijevremenu otplatu kredita samo uz suglasnost i uz uvjete koje odredi kreditor.“, dok je u članku 9. stavku 3. Ugovora utvrđeno: „Na sve što nije regulirano ovim Ugovorom primjenjuju se Opći akti kreditora kojim je regulirano kreditiranje građana sa svim njihovim izmjenama i dopunama donesenim za vrijeme trajanja ovog Ugovora.“ Prema navedenoj odredbi tužena je na ime prve djelomične otplate kredita u iznosu od 62.296,46 kn tužiteljici 28. veljače 2010. naplatila iznos od 6.222,42 kn, preračunato u EUR iznos od 825,86 EUR, dok je na ime druge prijevremene djelomične otplate kredita u iznosu od 59.340,99 kn 17. veljače 2012. naplatila daljnji iznos od 1.719,92 kn, preračunato u EUR iznos od 228,27 EUR.

Postupanje tužene i naznačena ugovorna odredba kao takvi su protivni odredbi članka 1024. ZOO-2005, obzirom prema navedenoj odredbi tužena ovu naknadu može naplatiti samo za slučaj nastanka štete uslijed prijevremene otplate kredita. Kako u ovom slučaju tužena nije trpila nikakvu štetu, jer se prijevremena otplata ne može smatrati situacijom u kojoj je za tuženu nastala bilo kakva šteta, to je ugovaranje ovakve odredbe, kao i postupanje tužene nepošteno, a time i ništetno. O predmetnoj odredbi Ugovora i ovlaštenju na ovakvo postupanje tužene se prilikom sklapanja Ugovora uopće nije ni pregovaralo, jer se radilo o standardiziranom, tipskom, potrošačkom ugovoru na koji je tužiteljica mogla samo pristati. Da je tome tako potvrđuje se već i iz same činjenice da odredba o prijevremenoj otplati uopće ne sadržava uvjete za prijevremenu otplatu, a kamoli da je njome ugovorena visina naknade za istu. U osporavanoj odredbi se samo paušalno navodi da je prijevremena otplata moguća uz suglasnost tužene i uvjete koje odredi tužena te da se u svemu što nije regulirano ovim Ugovorom primjenjuju Opći akti kreditora kojim je regulirano kreditiranje građana sa svim njihovim izmjenama i dopunama donesenim za vrijeme trajanja ovog Ugovora. Kako se u ovom slučaju radi o stipulaciji Ugovora koja sadrži odredbu kojom se ugovara primjena drugog akta, konkretno, Opći akti kreditora, evidentno je da se ovdje radi o institutu Općih uvjeta ugovora, koji su uređeni u članku 295. ZOO-2005., pa je jasno da se o odredbama Općih akata tužene, koji reguliraju ovu materiju, (uvjete i visinu naknade za prijevremenu otplatu kredita), po prirodi stvari nije ni moglo pojedinačno pregovarati. Kako je takva odredba i postupanje tužene stvorila na strani tužiteljice samo dodatne troškove te time i znatniju neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka, a sve suprotno načelu dobre vjere, pozivom na odredbu članka 96. stavka 2. ZZP-2003, evidentno je da je i ova odredba i postupanje tužene, kao takvo, nepošteno i ništetno. Kako o svim odredbama ugovora mora postojati jasan konsenzus između stranaka, tužena je istom odredbom izbjegla utjecaj tužiteljice na njezinu primjenu, a što je suprotno članku 247. ZOO-2005. Opisano postupanje tužene dovelo je i do njezinog neosnovanog bogaćenja, i povrede načela jednake vrijednosti činidaba utvrđene u članku 7. ZOO-2005., suprotno je načelu iz članka 6. ZOO-2005 o zabrani zloupotrebe prava, kao i načelu iz članka 10. stavka 3. ZOO-2005. Zaključno navedenom, evidentno je da su uslijed nepoštenih i ništetnih ugovornih odredaba iz Ugovora o kreditu br.: 528-50-3742131 od 24. listopada 2006. sklopljenog između tužiteljice i tužene, a kojom je ugovorena primjena promjenjive kamatne stope, odnosno činjenice da je ugovorena kamatna stopa u više navrata mijenjana jednostranom odlukom tužene, tužiteljici mjesečni anuiteti su od početnog iznosa od 2.894,70 kn porasli do iznosa više od 3.200,00 kn, i to uz činjenicu da je u dva navrata izvršila prijevremenu djelomičnu otplatu kredita, točnije otplatu glavnice za iznos više od 120.000,00 kn pa je time tužena, a sve temeljem ništetnih ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi sve do dana konačne otplate kredita od tužiteljice kroz povećanje anuiteta zbog izmjene kamatne stope bez ikakve pravne osnove stekla iznos od najmanje 3.225,00 EUR. Uslijed nepoštenih i ništetnih ugovornih odredaba iz Ugovora o kreditu br.: 528-50-3742131 od 24. listopada 2006., a kojima je ugovorena naplata naknade od 1,00% od iznosa kredita prilikom prvog korištenja kredita te kojom je ugovorena primjena Općih akata tužene kod prijevremene otplate kredita, odnosno naplata naknade za prijevremenu otplatu kredita, kao i činjenice da je tužena na ime predmetnih naknada tužiteljici 8. studenog 2006. naplatila ulaznu naknadu u iznosu od 3.676,26 kn, kao i 28. veljače 2010. izlaznu naknadu u visini od 6.222,42 kn, dok je 17. veljače 2012. naplatila još dodatno i izlaznu naknadu u iznosu od 1.719,92 kn, odnosno ukupno na ime svih

naznačenih naknada iznos od 11.618,60 kn, što preračunato u EUR iznosi 1.542,05 EUR, to je od tužiteljice bez ikakve pravne osnove stekla još i navedeni iznos. Sukladno tomu, a pozivom na odredbu članka 323. ZOO-2005 tužiteljica predlaže da sud nakon provođenja dokaznog postupka donese presudu:

"I. Utvrđuje se ništetnom odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi Ugovora o kreditu br.: 528-50-3742131 sklopljenog 24. listopada 2006. između tužiteljice Nade Brlošić iz Osijeka, Lj. Posavskog 6, OIB 40503647326 kao korisnika kredita i tužene Raiffeisenbank Austria d.d. iz Zagreba, Magazinska cesta 69, OIB 53056966535 kao kreditora sadržana u članku 2. točki 1. Ugovora kojom je ugovorena promjenjivost kamatne stope na način da je ugovoreno da je: „...redovna kamata promjenjiva, u skladu s Odlukom o kamatnim stopama Kreditora“.

II. Utvrđuje se ništetnom odredba članka 3. Ugovora o kreditu br.: 528-50-3742131 sklopljenog 24. listopada 2006. između tužiteljice Nade Brlošić iz Osijeka, Lj. Posavskog 6, OIB 40503647326 kao korisnika kredita i tužene Raiffeisenbank Austria d.d. iz Zagreba, Magazinska cesta 69, OIB 53056966535 kao kreditora koja glasi: „1,00% (jedan posto) od iznosa kredita, jednokratna, naplaćuje se prilikom prvog korištenja kredita.“

III. Utvrđuje se ništetnom odredba članka 9. stavka 2. Ugovora o kreditu br.: 528-50-3742131 sklopljenog 24. listopada 2006. između tužiteljice Nade Brlošić iz Osijeka, Lj. Posavskog 6, OIB 40503647326 kao korisnika kredita i tužene Raiffeisenbank Austria d.d. iz Zagreba, Magazinska cesta 69, OIB 53056966535 kao kreditora koja glasi: „Korisnik kredita može izvršiti prijevremenu otplatu kredita samo uz suglasnost i uz uvjete koje odredi kreditor.“ te se utvrđuje da je od strane tužene Raiffeisenbank Austria d.d. iz Zagreba, Magazinska cesta 69, OIB 53056966535 nepropisno, nepravično i nepošteno primijenjena predmetna odredba o naplati naknade za prijevremenu otplatu kredita pa stoga isti članak u tom dijelu ne proizvodi nikakve pravne učinke za ugovorne strane, što je tužena Raiffeisenbank Austria d.d. iz Zagreba, Magazinska cesta 69, OIB 53056966535 dužna priznati.

IV. Nalaže se tuženoj da tužiteljici isplati iznos od 3.225,00 EUR sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom koja teče od svake pojedine uplate anuiteta tužiteljice po do isplate, sve u roku 15 dana.

V. Nalaže se tuženoj da tužiteljici isplati iznos od 487,92 EUR sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom koja teče od 8. studenog 2006. pa do isplate, sve u roku 15 dana.

VI. Nalaže se tuženoj da tužiteljici isplati iznos od 825,86 EUR sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom tekućom od 28. veljače 2010. pa do isplate, sve u roku 15 dana.

VII. Nalaže se tuženoj da tužiteljici isplati iznos od 228,27 EUR sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom tekućom od 17. veljače 2012. pa do isplate, sve u roku 15 dana,

te parnični trošak ovog postupka zajedno s pripadajućom zateznom kamatom od presuđenja do isplate, sve u roku 15 dana."

1.1. U podnesku od 24. lipnja 2026., a nakon provedenog financijsko – knjigovodstvenog vještačenja tužiteljica je uredila tužbeni zahtjev te predložila sudu da donese presudu:

„I. Utvrđuje se ništetnom odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi Ugovora o kreditu br. 528-50-3742131 sklopljenog 24. listopada 2006. između tužiteljice Nade Brlošić iz Osijeka, Ljudevita Posavskog 6, OIB: 40503647326 kao korisnika kredita i tužene Raiffeisenbank Austria d.d. iz Zagreba, Magazinska cesta 69, OIB:

53056966535 kao kreditora sadržana u članku 2. točki 1. Ugovora, a u dijelu u kojem je ugovorena promjenjivost kamatne stope na način da je: „Redovna kamata: 4.95% (četiri zarez devedesetpet posto) godišnja, promjenjiva, u skladu s Odlukom o kamatnim stopama Kreditora.“

II. Utvrđuje se ništetnom odredba članka 3. Ugovora o kreditu br. 528-50-3742131 sklopljenog 24. listopada 2006. između tužiteljice Nade Brlošić iz Osijeka, Ljudevita Posavskog 6, OIB: 40503647326 kao korisnika kredita i tužene Raiffeisenbank Austria d.d. iz Zagreba, Magazinska cesta 69, OIB: 53056966535 kao kreditora koja glasi: „1,00% (jedan posto) od iznosa kredita, jednokratna, naplaćuje se prilikom prvog korištenja kredita.“

III. Utvrđuje se ništetnom odredba članka 9. stavka 2. Ugovora o kreditu br. 528-50-3742131 sklopljenog 24. listopada 2006. između tužiteljice Nade Brlošić iz Osijeka, Ljudevita Posavskog 6, OIB: 40503647326 kao korisnika kredita i tuženika tužene Raiffeisenbank Austria d.d. iz Zagreba, Magazinska cesta 69, OIB: 53056966535 kao kreditora koja glasi: „Korisnik kredita može izvršiti prijevremenu otplatu kredita samo uz suglasnost i uz uvjete koje odredi kreditor.“

IV. Nalaže se tuženoj Raiffeisenbank Austria d.d. iz Zagreba, Magazinska cesta 69, OIB: 53056966535 da tužiteljici Nadi Brlošić iz Osijeka, Ljudevita Posavskog 6, OIB: 40503647326 isplati preplaćeni iznos po osnovi povećanja kamatne stope u odnosu na početno ugovorenu kamatnu stopu na dan sklapanja ugovora o kreditu, u iznosu od 2.875,88 EUR zajedno s pripadajućom zateznom kamatom tekućom na taj iznos od:

- na iznos od 59,37 EUR od 31. siječnja 2008.
- na iznos od 59,24 EUR od 29. veljače 2008.
- na iznos od 59,11 EUR od 31. ožujka 2008.
- na iznos od 58,98 EUR od 30. travnja 2008.
- na iznos od 58,84 EUR od 31. svibnja 2008.
- na iznos od 58,70 EUR od 30. lipnja 2008.
- na iznos od 58,56 EUR od 31. srpnja 2008.
- na iznos od 58,42 EUR od 31. kolovoza 2008.
- na iznos od 58,28 EUR od 30. rujna 2008.
- na iznos od 58,14 EUR od 31. listopada 2008.
- na iznos od 57,98 EUR od 30. studenog 2008.
- na iznos od 57,84 EUR od 31. prosinca 2008.
- na iznos od 57,69 EUR od 31. siječnja 2009.
- na iznos od 57,54 EUR od 28. veljače 2009.
- na iznos od 57,38 EUR od 31. ožujka 2009.
- na iznos od 57,23 EUR od 30. travnja 2009.
- na iznos od 57,07 EUR od 31. svibnja 2009.
- na iznos od 56,91 EUR od 30. lipnja 2009.
- na iznos od 56,75 EUR od 31. srpnja 2009.
- na iznos od 56,59 EUR od 31. kolovoza 2009.
- na iznos od 56,42 EUR od 30. rujna 2009.
- na iznos od 56,25 EUR od 31. listopada 2009.
- na iznos od 56,08 EUR od 30. studenog 2009.
- na iznos od 55,92 EUR od 31. prosinca 2009.
- na iznos od 55,74 EUR od 31. siječnja 2010.
- na iznos od 55,57 EUR od 28. veljače 2010.
- na iznos od 41,71 EUR od 31. ožujka 2010.
- na iznos od 41,40 EUR od 30. travnja 2010.

- na iznos od 41,09 EUR od 31. svibnja 2010.
- na iznos od 40,77 EUR od 30. lipnja 2010.
- na iznos od 40,45 EUR od 31. srpnja 2010.
- na iznos od 40,13 EUR od 31. kolovoza 2010.
- na iznos od 39,80 EUR od 30. rujna 2010.
- na iznos od 39,47 EUR od 31. listopada 2010.
- na iznos od 39,14 EUR od 30. studenog 2010.
- na iznos od 38,80 EUR od 31. prosinca 2010.
- na iznos od 38,47 EUR od 31. siječnja 2011.
- na iznos od 38,12 EUR od 28. veljače 2011.
- na iznos od 37,78 EUR od 31. ožujka 2011.
- na iznos od 37,43 EUR od 30. travnja 2011.
- na iznos od 37,08 EUR od 31. svibnja 2011.
- na iznos od 32,15 EUR od 30. lipnja 2011.
- na iznos od 31,83 EUR od 31. srpnja 2011.
- na iznos od 31,51 EUR od 31. kolovoza 2011.
- na iznos od 31,17 EUR od 30. rujna 2011.
- na iznos od 30,85 EUR od 31. listopada 2011.
- na iznos od 30,51 EUR od 30. studeni 2011.
- na iznos od 30,18 EUR od 31. prosinca 2011.
- na iznos od 29,84 EUR od 31. siječnja 2012.
- na iznos od 0,47 EUR od 17. veljače 2012.
- na iznos od 21,30 EUR od 29. veljače 2012.
- na iznos od 20,94 EUR od 31. ožujka 2012.
- na iznos od 20,57 EUR od 30. travnja 2012.
- na iznos od 20,19 EUR od 31. svibnja 2012.
- na iznos od 19,82 EUR od 30. lipnja 2012.
- na iznos od 19,44 EUR od 31. srpnja 2012.
- na iznos od 19,05 EUR od 31. kolovoza 2012.
- na iznos od 18,67 EUR od 30. rujna 2012.
- na iznos od 18,27 EUR od 31. listopada 2012.
- na iznos od 17,88 EUR od 30. studenog 2012.
- na iznos od 17,48 EUR od 31. prosinca 2012.
- na iznos od 17,08 EUR od 31. siječnja 2013.
- na iznos od 16,68 EUR od 28. veljače 2013.
- na iznos od 16,27 EUR od 31. ožujka 2013.
- na iznos od 15,86 EUR od 30. travnja 2013.
- na iznos od 15,43 EUR od 31. svibnja 2013.
- na iznos od 15,01 EUR od 30. lipnja 2013.
- na iznos od 14,59 EUR od 31. srpnja 2013.
- na iznos od 14,16 EUR od 31. kolovoza 2013.
- na iznos od 13,73 EUR od 30. rujna 2013.
- na iznos od 13,29 EUR od 31. listopada 2013.
- na iznos od 12,86 EUR od 30. studenog 2013.
- na iznos od 12,42 EUR od 31. prosinca 2013.
- na iznos od 11,97 EUR od 31. siječnja 2014.
- na iznos od 11,52 EUR od 28. veljače 2014.
- na iznos od 11,07 EUR od 31. ožujka 2014.
- na iznos od 10,61 EUR od 30. travnja 2014.
- na iznos od 10,15 EUR od 31. svibnja 2014.

- na iznos od 9,68 EUR od 30. lipnja 2014.
- na iznos od 9,21 EUR od 31. srpnja 2014.
- na iznos od 8,73 EUR od 31. kolovoza 2014.
- na iznos od 8,25 EUR od 30. rujna 2014.
- na iznos od 7,77 EUR od 31. listopada 2014.
- na iznos od 7,28 EUR od 30. studenog 2014.
- na iznos od 5,91 EUR od 31. prosinca 2014.
- na iznos od 5,48 EUR od 31. siječnja 2015.
- na iznos od 5,04 EUR od 28. veljače 2015.
- na iznos od 4,61 EUR od 31. ožujka 2015.
- na iznos od 4,16 EUR od 30. travnja 2015.
- na iznos od 3,71 EUR od 31. svibnja 2015.
- na iznos od 3,25 EUR od 30. lipnja 2015.
- na iznos od 2,80 EUR od 31. srpnja 2015.
- na iznos od 2,35 EUR od 31. kolovoza 2015.
- na iznos od 1,88 EUR od 30. rujna 2015.
- na iznos od 1,42 EUR od 31. listopada 2015.
- na iznos od 0,95 EUR od 30. studenog 2015.
- na iznos od 0,34 EUR od 31. prosinca 2015.

sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom koja teče od svake pojedine uplate anuiteta tužiteljice pa do isplate, sve u roku od 15 dana.

V. Nalaže se tuženoj da tužiteljici isplati iznos od 500,00 EUR sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom od 8. studenog 2006. pa do isplate, sve u roku 15 dana.

VI. Nalaže se tuženoj da tužiteljici isplati iznos od 855,84 EUR sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom tekućom od 28. veljače 2010. pa do isplate, sve u roku 15 dana,

VII. Nalaže se tuženoj da tužiteljici isplati iznos od 226,91 EUR sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom tekućom od 17. veljače 2012. pa do isplate, sve u roku 15 dana,

te parnični trošak ovog postupka zajedno s pripadajućom zateznom kamatom od presuđenja do isplate, sve u roku 15 dana.“

2. Tužena u odgovoru na tužbu navodi da iz tužbe proizlazi da je tužiteljica podnijela tužbu radi utvrđenja ništetnosti Ugovora o kreditu u valuti EUR, motivirana slučajem Franak“ i presudom Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br. P-1401712 od 4. srpnja 2013., pa ističe da je takvom presudom utvrđeno da je tužena povrijedila kolektivne interese i prava potrošača isključivo na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a ne euro. Ne spori da su tužiteljica i tužena 24. listopada 2006. zaključile Ugovor o kreditu broj 528-50-3742131 (dalje u tekstu: Ugovor) kojim je tužena stavila tužiteljici na raspolaganje iznos kredita kunske protuvrijednosti EUR 50.000,00, da je ugovorena redovna kamata 4,95% godišnja, promjenjiva, u skladu s Odlukom o kamatnim stopama Kreditora i s kamatom po dospijeću u visini zakonske zatezne kamate koja je u trenutku sklapanja Ugovora iznosila 15% godišnje, također promjenjiva. Tužena ističe da je Ugovor sklopljen sukladno članku 1021. Zakona o obveznim odnosima. Nesporno je da je tužiteljica slobodnom voljom sklopila Ugovor s promjenjivom kamatnom stopom i u valutnoj klauzuli EUR te da su joj prilikom sklapanja Ugovora uručeni i opći akti kreditora te da se tužiteljica svojim potpisom usuglasila sa svim odredbama ugovora o kreditu i uručenim općim aktima.

Općim uvjetima, kojima se uređuju osnovna pravila poslovnih odnosa između klijenta i Banke, a koji su tužiteljici uručeni prilikom sklapanja Ugovora, propisan je način određivanja visine kamatne stope, način obračuna i plaćanja kamate pa je iz istih vidljivo da se kamatna stopa utvrđuje ugovorom o kreditu, ugovara se u postotku u odnosu na glavnicu i izražava na godišnjoj razini, a može se ugovoriti kao fiksna ili promjenljiva. Tužiteljica nije obrazložila koliko bi prema njezinom mišljenju trebala iznositi promjenjiva kamatna stopa, a čak i da je takva promjenjiva kamatna stopa ništetna, utuženi iznos bi se mogao računati isključivo u odnosu na prosječnu kamatnu stopu na tržištu u utuženom razdoblju. Pravnu osnovu za promjenu kamatne stope predstavljaju upravo odredbe Ugovora o promjenjivosti kamatne stope i opći akti tužene, a tužiteljici ne samo da je pojašnjena odredba Ugovora o promjenjivoj kamatnoj stopi, već je ista njihovo razumijevanje i prihvata potvrdila javnom bilježniku kao povjereniku suda prilikom solemnizacije Ugovora. Odredba o promjenjivosti kamatne stope je jasna, lako uočljiva, razumljiva, a iz navoda tužiteljice u tužbi proizlazi da bi kamatna stopa trebala biti fiksna jer joj fiksna kamatna stopa trenutno odgovara te ignorira činjenicu da prije zaključenja Ugovora nije zahtijevala fiksnu kamatnu stopu, već je pristala na odredbu Ugovora kojom je ugovorena promjenjiva kamatna stopa. Da je ugovaranje promjenjive kamatne stope dopušteno i razumljivo, proizlazi i iz odluke Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske PŽ 2462/2003. Tužena nikada nije zaprimila prigovor tužiteljice u pogledu promjenjive kamatne stope. Ističe prigovor zastare, a u smislu odredbe članka 225. Zakona o obveznim odnosima, pa obzirom je tužiteljica podnijela tužbu 27. ožujka 2024. tražbina je zastarjela. Tužena osporava visinu tužbenog zahtjeva.

U članku 3. predmetnog Ugovora ugovoreno je: „Članak 3. NAKNADA 1,00% od iznosa kredita, jednokratna, naplaćuje se prilikom prvog korištenja kredita, kao i trošak upisa prijenosa prava vlasništva na vozilu kod nadležnog tijela.“ Odredba članka 3. predmetnog ugovora je jasna, lako uočljiva i razumljiva. Pravnu osnovu za naplatu predmetne naknade predstavljaju odredbe članka 3. Ugovora o kreditu i opći akti tužene, a tužiteljici su pojašnjene sporne odredbe Ugovora, te je ista njihovo razumijevanje i prihvata potvrdila javnom bilježniku kao povjereniku suda prilikom solemnizacije Ugovora. Tužena se protivi tvrdnjama tužiteljice da je ništetna odredba članka 9. Ugovora jer je tužena kao kreditor i vjerovnik svoje pravo na obračun jednokratne naknade za prijevremenu otplatu kredita crpila iz Pravilnika o naknadama za potrošačke kredite, a tužiteljica je potpisom Ugovora pristala na sve odredbe i uvjete Ugovora. Tužena nikada nije zaprimila prigovor tužiteljice u pogledu ugovorenih odnosno naplaćenih naknada. Tužiteljica neutemeljeno ističe da su ugovorene odredbe nepoštene i nedopuštene, a kao takve i ništetne i ne navodi u čemu se sastoji propust tužene. Prije zaključenja ugovora, tužena je objasnila svaku odredbu ugovora tužiteljici, a obzirom tužiteljica nije prigovarao odredbama, stranke su zaključile ugovor. Ističe prigovor zastare, a u smislu odredbe članka 225. Zakona o obveznim odnosima. Nisu osnovani navodi tužiteljice da je tužena postupala protivno načelu savjesnosti i poštenja jer da bi se odredba o potrošačkom ugovoru mogla smatrati nepoštenom kumulativno moraju biti ispunjeni sljedeći uvjeti (članak 81. Zakona o zaštiti potrošača "Narodne novine" br. 96/03.): da se o istoj nije pojedinačno pregovaralo i da se, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, takvim uređenjem uzrokuje značajna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Obzirom je tužiteljica, nakon što joj je objašnjena svaka odredba Ugovora o kreditu, ista potpisala razvidno je da je tužena postupila u cijelosti u skladu s načelom savjesnosti i poštenja. Tužena osporava visinu tužbenog zahtjeva. Stoga predlaže odbiti tužbeni zahtjev kao neosnovan te naložiti tužiteljici naknaditi tuženoj

trošak parničnog postupka s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama tekućim od dana donošenja prvostupanjske presude do isplate.

2.1. U podnesku od 6. srpnja 2026. tužena navodi da tužiteljica u tužbi traži isplatu iznosa od 3.225,00 EUR s osnova promjenjive kamatne stope, 487,92 EUR s osnova naknade za obradu kredita, 825,86 EUR s osnova naknade za prijevremenu otplatu kredita te daljnjih 228,27 EUR. Rješenjem suda od 17. srpnja 2025. zaključen je prethodni postupak. Podneskom od 24. lipnja 2026. tužiteljica sada s osnova promjenjive kamatne stope potražuje iznos od 2.875,88 EUR, odnosno djelomično povlači tužbeni zahtjev za iznos od 349,12 EUR. U dijelu naknade za prijevremenu otplatu kredita tužiteljica sada traži 226,91 EUR umjesto prethodno istaknutih 228,27 EUR, odnosno djelomično povlači tužbeni zahtjev za iznos od 1,36 EUR. Tužena se protivi djelomičnom povlačenju tužbenog zahtjeva i zahtijeva da sud o istom meritorno odluči. Nadalje, istim podneskom tužiteljica sada traži 500 EUR s osnova naknade za obradu kredita kao i 855,84 EUR s osnova naknade za prijevremenu otplatu kredita. Tužena se protivi ovim preinakama, odnosno povećanju tužbenog zahtjeva nakon zaključenja prethodnog postupka. Tužena se protivi svakom uređivanju tužbenog zahtjeva.

3. U dokaznom postupku, a radi utvrđenja činjeničnog stanja, ovaj sud je pročitao Ugovor o kreditu br.: 528-50-3742131 od 24. listopada 2006. (stranica 11-15 spisa), otplatni plan (stranica 16-23 spisa), prijepis knjigovodstvene kartice (stranica 25-31 spisa), dopis tužene od 1. siječnja 2016. (stranica 32 spisa), potvrdu tužene od 12. veljače 2024. (stranica 33 spisa), potvrdu tužene od 17. kolovoza 2023. (stranica 34 spisa), iskaz tužiteljice (stranica 80-81 spisa), nalaz i mišljenje sudskog vještaka Dubravke Herceg iz Osijeka od 11. svibnja 2026. (stranica 85-112 spisa) i u drugu spisnu priležuću dokumentaciju.

3.1. Nije saslušana svjedokinja Venera Matoš Pejić, budući je tužena na ročištu 3. ožujka 2026. iznijela da odustaje od izvođenja tog dokaznog prijedloga.

4. Predmet spora je:

- zahtjev tužiteljice za djelomičnim utvrđenjem ništetnim ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi koja glasi: „Redovna kamata: 4.95% (četiri zarez devedesetpet posto) godišnja, promjenjiva, u skladu s Odlukom o kamatnim stopama Kreditora.“ (članak 2. točka 1.), te zahtjev tužiteljice za povrat preplaćenog iznosa otplate kredita temeljem ništetne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi, po Ugovoru o kreditu br.: 528-50-3742131 od 24. listopada 2006. (dalje u tekstu: Ugovor o kreditu) sklopljenom sa tuženom,

- zahtjev tužiteljice na utvrđenje ništetnosti odredbe članka 3. Ugovora o kreditu koja glasi: „1,00% (jedan posto) od iznosa kredita, jednokratna, naplaćuje se prilikom prvog korištenja kredita.“, te isplata iznosa od 500,00 eura zajedno sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom tekućom od 8. studenoga 2006. pa do isplate na ime ništetne odredbe,

- zahtjev tužiteljice na utvrđenje ništetnosti odredbe članka 9. stavka 2. Ugovora o kreditu koja glasi: „Korisnik kredita može izvršiti prijevremenu otplatu kredita samo uz suglasnost i uz uvjete koje odredi kreditor“, te isplata iznosa od 855,84 eura zajedno sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom tekućom od 28. veljače 2010. pa do isplate, odnosno isplata iznosa od 226,91 euro zajedno sa

pripadajućom zakonskom zateznom kamatom tekućom od 17. veljače 2012. pa do isplate na ime nišetne odredbe.

5. U postupku je utvrđeno i nije sporno:

- da su 24. listopada 2006. tužiteljica kao korisnik kredita i tužena kao kreditor zaključile Ugovor o kreditu kojim je kreditor stavio tužiteljici na raspolaganje iznos u kunama koji odgovara protuvrijednosti od 50.000,00 EUR-a po srednjem tečaju kreditora na dan korištenja,
- da je kredit odobren kao stambeni za kupnju,
- da je ugovorena redovna kamata: 4.95% (četiri zarez devedesetpet posto) godišnja, promjenjiva, u skladu s Odlukom o kamatnim stopama Kreditora (članak 2. točka 1.),
- da je ugovoren rok otplate kredita 180 mjeseci (članak 4.),
- da prvi anuitet dopijeva na naplatu u mjesecu koji slijedi iza mjeseca u kojem je kredit iskorišten, ali ne kasnije od 24. veljače 2007. (članak 7. točka 2.),
- da je ugovoreno da se korisniku kredita naplaćuje naknada, 1,00% (jedan posto) od iznosa kredita, jednokratna, koja se naplaćuje prilikom prvog korištenja kredita (članak 3.),
- da je ugovoreno da korisnik kredita može izvršiti prijevremenu otplatu kredita samo uz suglasnost i uz uvjete koje odredi kreditor (članak 9. stavak 2.),
- da se za trajanja otplate kredita mijenjala visina kamatne stope.

6. Među strankama je prije svega sporno je li nišetna odredba Ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi odnosno ima li tužiteljica pravo na povrat preplaćenog iznosa otplate kredita temeljem nišetne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi. Spornim se ukazuje je li nastupila zastara potraživanja kao i visina potraživanja.

7. Tužiteljica navodi da je za trajanja otplate kredita kamatna stopa s početnih 4,95% godišnje, mijenjana na štetu tužiteljice pa stoga tužiteljica drži da za takvu promjenu kamatne stope na njezinu štetu tužena nema uporište odnosno, da tužena koristi nepoštenu ugovornu odredbu o postojanju promjenjive kamatne stope, a odredba je nepoštena iz toga razloga što je po stavu tužiteljice odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi unesena u ugovor bez da se o njoj pregovaralo, pa je time ista nišetna.

7.1. Presuda u kolektivnom sporu radi zaštite kolektivnih interesa potrošača Trgovačkog suda u Zagrebu od 4. srpnja 2013. broj P-1401/12 koja je potvrđena odlukom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske od 13. lipnja 2014. broj PŽ-7129/13-4 ne primjenjuje se na korisnike kredita u drugim valutama (HRK i EUR), stoga su za ocjenu poštenosti i valjanosti odredbe o jednostranoj izmjeni kamatne stope u ugovoru o potrošačkom kreditu s valutnom klauzulom u EUR-ima koji je zaključen 24. listopada 2006. mjerodavne odredbe članka 81. do članka 87. tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“, broj 96/03., 46/07., 79/07. – dalje u tekstu ZZP).

7.2. Člankom 81. stavkom 1. ZZP propisano je da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog

toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca (stavak 2.). Činjenica da se o pojedinim aspektima neke ugovorne odredbe, odnosno o pojedinoj ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo ne utječe na mogućnost da se ostale odredbe tog ugovora ocijene nepoštenima, ako cjelokupna ocjena ugovora ukazuje na to da se radi o unaprijed formuliranom standardnom ugovoru trgovca (stavak 3.). Ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati (stavak 4.). Drugim riječima, na tuženoj je teret dokazivanja da je s tužiteljicom pojedinačno pregovarala o odredbi o jednostranoj izmjeni kamatne stope. U okviru te ocjene, potrebno je, u skladu s člankom 81. stavkom 1. ZZP, ispitati moguće nepoštovanje načela savjesnosti i poštenja i postojanje eventualne značajne neravnoteže na štetu potrošača.

7.3. Kada je riječ o pitanju je li poštovano načelo savjesnosti i poštenja iz članka 81. stavak 1. ZZP, odlučno je ocijeniti bi li tužena, pod uvjetom da je na pošten i pravedan način poslovala s tužiteljicom, mogla razumno očekivati da bi takva ugovorna odredba bila prihvaćena da se o njoj pojedinačno pregovaralo.

7.4. Kada je riječ o ispitivanju mogućeg postojanja znatnije neravnoteže, ono se ne može ograničiti na kvantitativno ekonomsko ocjenjivanje koje se temelji na usporedbi ukupnog iznosa transakcije na koju se ugovor odnosi, s jedne strane, i troškova koji na temelju sporne odredbe terete potrošača, s druge strane.

7.5. Tužiteljica je potrošač u smislu odredbe članka 3. ZZP, kojom je propisano da je potrošač svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao na tržištu, u svrhe koje nisu namijenjene njegovom zanimanju niti njegovoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti. Naime, iz Ugovora o kreditu proizlazi da ga je sklopila tužiteljica kao fizička osoba, dok iz iskaza tužiteljice proizlazi da je sredstva kredita utrošila za kupovinu apartmana u Pakoštanima, da se radi o apartmanu koji nikada nije bio namijenjen za iznajmljivanje, već isključivo za potrebe ljetovanja nje i njezine obitelji, time da u trenutku podizanja kredita nije bila vlasnica obrta niti tvrtke, odnosno apartman kupljen sredstvima kredita nije unijela u imovinu obrta, odnosno tvrtke. Tužena pak tijekom postupka nije dokazala da je ugovor sklopljen u okviru tužiteljicine poslovne aktivnosti ili poduzetničke djelatnosti. Dakle, tužiteljica je potrošač u smislu citirane odredbe članka 3. ZZP-a, a tužena trgovac te se radi o potrošačkom ugovoru.

7.6. Obzirom na iznijeto, valjalo je utvrditi jesu li stranke pregovarale oko promjenjive kamatne stope (članak 2. točka 1. Ugovora o kreditu), odnosno je li tužiteljica imala utjecaj na sadržaj te odredbe Ugovora. Radi utvrđenja tih okolnosti ovaj sud je saslušao tužiteljicu te pročitao Ugovor o kreditu od 24. listopada 2006.

7.7. Iz iskaza tužiteljice proizlazi da je podigla kredit u Raiffeisen banci 2006. godine, da je kredit podigla u Raiffeisen banci jer je bila njihov dugogodišnji klijent, tražila je kredit u visini 50.000,00 EUR koji joj je odobren i isplaćen u kunama. Od strane bankovnog službenika nije joj rečeno da može doći do rasta odnosno pada kamatne stope, odnosno koji elementi utječu na promjenu visine kamatne stope. Ona je općenito znala da može doći do promjene ali da ta promjena bilo na više odnosno na manje ne bi trebala biti znatna. Ugovor o kreditu sačinila je banka, ona je pročitala ugovor odnosno dijelove koji su joj bili bitni, a to je da li joj je odobren traženi iznos

od 50.000,00 EUR, da li će joj rata biti 440,00 EUR jer to je iznos rate koji je tada mogla plaćati. Ne zna koliko je rasla rata kredita tijekom vremena otplate a u odnosu na početno ugovorenu ratu. Tijekom otplate kredita nije imala problema u vezi otplate istog. Kredit je otplaćivala na način da je dala trajni nalog u banci. Tijekom pregovora o uvjetima kreditiranja s bankom nije mogla utjecati niti na ijednu odredbu ugovora kredita, bilo je onako kako je odredila banka.

Na upit punom. tužitelja odgovorila je da je u vezi ugovora bila kod javnog bilježnika, da je nešto platila ali javni bilježnik nije joj dao nikakva objašnjenja u svezi predmetnog ugovora o kreditu.

Na upit punom. tužene odgovorila je da je ugovor o kreditu prilično detaljno pročitala ali nije ekonomske struke, po struci je liječnica pa je i u okviru toga razumjela sam sadržaj ugovora. Ne zna što znače termini ulazna naknada, izlazna naknada, naknada za prijevremenu otplatu kredita i promjenjiva kamatna stopa. Nije od strane bankarskog službenika tražila da joj pojasni navedene termine. Nije od bankovnog službenika tražila da joj odobri kredit bez plaćanja spomenutih naknada, nije uopće znala da se to može. Ne sjeća se više da li je pokušala pregovarati s bankovnim službenikom oko odredbi koje joj nisu bile jasne. To joj je ustvari bio prvi kredit koji je podizala, vjerovala je da banka postupa u dobroj vjeri.

7.7.1. Iskaz tužiteljice ovaj sud je cijenio vjerodostojnim, jer je ista iskazivala uvjerljivo i životno.

7.8. Iz odredbe članka 2. točka 1. Ugovora o kreditu proizlazi da se radi o standardnoj stipulaciji ugovora koja sadrži odredbu prema kojoj se promjena kamatnih stopa vrši izmjenama i dopunama Odluke o kamatama banke na čiju primjenu korisnik kredita bezuvjetno pristaje. Predmetni Ugovor o kreditu ne sadrži referentnu stopu koja se primjenjuje na početnu kamatnu stopu, a niti precizan način utvrđivanja promjene kamatne stope. Nikakvi egzaktni i jasno definirani parametri za promjenu kamatne stope nisu određeni.

7.9. Temeljem tako provedenih dokaza ovaj sud zaključuje da tužena, na kojoj je teret dokaza, nije dokazala da su među strankama vođeni bilo kakvi stvarni pregovori u promjene kamatne stope. Naime, tužiteljici nije rečeno da može doći do rasta odnosno pada kamatne stope, odnosno koji elementi utječu na promjenu visine kamatne stope. Ona je općenito znala da može doći do promjene ali da ta promjena bilo na više odnosno na manje ne bi trebala biti znatna. U tom dijelu takva prezentacija promjene kamatne stope tužiteljici je bila prihvatljiva, jer se uklapala u njezinu mogućnost otplate kredita. Međutim, tužiteljici nije rečeno što utječe na promjenu kamatne stope, kao i da uslijed tih okolnosti može doći do znatnog porasta kamatne stope koja posljedično utječe na promjenu visine rate otplate kredita. Jer tužiteljica je izrijeком iznijela, da joj je bilo bitno da rata kredita bude 440,00 EUR jer to je iznos rate koji je tada mogla plaćati. Banka je sačinila ugovor i tužiteljica nije mogla utjecati na sadržaj odredbi ugovora o kreditu. Tužiteljici je to bio prvi ugovor i vjerovala je banci.

7.10. Tužiteljici je trebalo na temelju jasnih i razumljivih kriterija objasniti odredbe ugovora kako bi mogla predvidjeti posljedice koje iz toga ugovora proizlazi, što podrazumijeva i predmetnu odredbu ugovora o kojoj tužiteljica nije bila u poziciji pregovarati, slijedom čega se radi o znatnoj neravnoteži u pravima i obvezama između stranaka i to na štetu tužiteljice, jer načelo savjesnosti i poštenja općenito

znači da svi sudionici u postupku obveznih odnosa, kao u konkretnom slučaju, dužni su međusobno postupati obzirno i uvažavati interese obiju strana, vodeći pri tome računa o smislu i svrsi obveznih odnosa.

7.11. Jednostrana promjena kamatne stope od strane banke, uz to bez definiranja na temelju kojih egzaktnih kriterija dolazi do promjene visine kamatne stope, jesu li se i u kojoj mjeri ostvarili i na koji način su se konkretno odrazili na promjenu kamatne stope prema mišljenju ovog suda prouzročilo je značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.

7.12. Odredba o kamatnoj stopi je transparenta (jasno i lako uočljiva) u smislu članka 85. ZZP-a, ali sama činjenica da je riječ o transparentnoj odredbi ne znači ujedno da je odredba poštena.

7.13. Budući se o odredbi članka 2. točka 1. Ugovora o kreditu nije pojedinačno pregovaralo te je ista bila unaprijed formulirana od strane tužene i tužiteljica nije imala utjecaja na njezin sadržaj, a uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja potrošača, to znači da je navedena odredba Ugovora o kreditu, primjenom članka 81. stavka 1. ZZP-a nepoštena, te ništetna u smislu članka 87. stavak 1. ZZP-a.

8. Stoga je valjalo usvojiti dio tužbenog zahtjeva iz točke I. izreke kojim tužiteljica traži utvrđenje ništetnom dijela odredba članka 2. točke 1. Ugovora o kreditu koji glasi: "Redovna kamata: promjenjiva, u skladu s Odlukom o kamatnim stopama Kreditora." U odnosu na dio zahtjeva kojim tužiteljica traži utvrđenje ništetnosti dijela odredbe sadržan u članku 2. točki 1. Ugovora o kreditu dijelu koji glasi: ".... 4.95% (četiri zarez devedesetpet posto) godišnja..." ovaj sud je odbio tužiteljicu. Naime, tužbeni zahtjev se temelji na tvrdnji o nepoštenim i ništetnim odredbama ugovora o kreditu o promjenljivoj kamatnoj stopi, ali je tužbeni zahtjev postavljen na način da tužiteljica zahtijeva utvrđenje ništetnosti i dijela odredbe Ugovora o kreditu kojim je ugovorena kamatna stopa od 4,95%%, pa kad bi se utvrdila ništetnost i tog dijela odredbe o kamatnoj stopi, tada takav ugovor ne bi mogao opstati, ispalo bi da kamatna stopa uopće nije niti ugovorena.

9. Odredbom članka 328. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18., 126/21., 114/22., 156/22., 145/23., 155/23. – dalje u tekstu: ZOO) propisano je da se pravo na isticanje ništetnosti ne gasi, pa nije zastarjelo pravo tužiteljice na isticanje ništetnosti članka 2. točke 1. Ugovora o kreditu. Tužiteljica je postavila zahtjev za isplatu, pa se radi o restitucijskom zahtjevu. Podnošenje kolektivne tužbe u slučaju "Potrošač", (koji se odnosi na kredite u CHF) nema učinak prekida zastare u smislu odredbe članka 241. ZOO-a u obveznom odnosu potrošača i banke u ugovorima o kreditu u eurima.

9.1. Građanski odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske u odnosu na početak tijeka zastare na svojoj sjednici od 30. siječnja 2020. donio je zaključak Broj: Su-IV-47/2020 kojim je određeno da zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti drugoj sve ono što su primile na temelju nišetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavka 1. ZOO-a kao posljedica utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora. Dakle, u

konkretnom slučaju zastara počinje teći od dana donošenja ove prvostupanjske presude, jer je ovom presudom kao prethodno pitanje riješeno pitanje ništetnosti odredbe članka 2. točke 1. pa zastarni rok propisan člankom 225. ZOO-a od pet godina nije protekao.

10. Na okolnost utvrđenja visine zahtjeva provedeno je financijsko – knjigovodstveno vještačenje po sudskom vještaku Dubravki Herceg iz Osijeka, a zadatak vještaka je:

- utvrditi razliku iznosa između početno ugovorene kamatne stope i svake naknadno povećane stope mijenjane odlukom banke za period od isplate kredita pa do otplate kredita, izraženo u eurima, po mjesecima i ukupno. Izračun je potrebno sačiniti obzirom na dan uplate svakog pojedinog anuiteta. Također je vještaku naloženo da u nalazu i mišljenju u obzir uzme i anuitete plaćene po kamatnoj stopi niže od početno ugovorene.

- utvrditi iznos i datum naplate naknade za obradu kredita

- utvrditi iznos i datum naplate naknade za prijevremenu otplatu kredita.

10.1. Iz nalaza vještaka od 11. svibnja 2026. proizlazi:

- da je u razdoblju otplate kredita kamatna stopa od 31. prosinca 2007. iznosila 4,95%, a od 31. siječnja 2008. iznosila 6,45% i do kraja otplate je bila veća od početno ugovorne kamatne stope,

- da preplaćeni iznos po osnovi povećanja kamatne stope u odnosu na početno ugovorenu kamatnu stopu na dan sklapanja ugovora o kreditu u razdoblju od 31. prosinca 2006. do 31. prosinca 2015. iznosi 2.875,88 eura,

- da prilikom otplate kredita nije bilo anuiteta plaćenih po kamatnoj stopi nižoj od početno ugovorene.

10.2. Tužiteljica je u podnesku od 24. lipnja 2026. uredila tužbeni zahtjev na način da potražuje od tužene ukupan iznos od 2.875,88 eura zajedno sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom tekućom na iznose kako to proizlazi iz točke V. izreke presude.

10.3. Tužena je u podnesku od 25. svibnja 2026. iznijela da nema primjedbi na matematički izračun sudskog vještaka.

10.4. Sud je prihvatio nalaz vještaka ocjenjujući ga stručnim i objektivnim, jasnim i preciznim, te je nalaz i mišljenje izradio sukladno zadatku suda, time da stranke nisu imale primjedbi na matematički izračun sudskog vještaka, niti su tražile pozivanje sudskog vještaka na ročište radi usmenog iznošenja nalaza i mišljenja. Prigovor tužene da je vještački nalaz u cijelosti zasnovan na pogrešnoj premisi da je između stranaka ugovorena fiksna kamatna stopa, svodi se na prigovore pravne ocjene spora o kojima vještak ne odlučuje. Naime, vještak je nalaz i mišljenja dao u skladu i u okviru zadatka koji mu je postavio sud i prema pravnoj ocjeni koju je dao ovaj sud.

11. Prema odredbi članka 323. stavak 1. ZOO u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takvog ugovora, a ako to nije moguće, ili ako se narav onoga što je ispunjeno protivu vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje. Zahtjev za vraćanje primljenog po osnovi ništetne ugovorne odredbe pravno se smatra zahtjevom za

vraćanje stečenog bez osnove iz članka 1111. ZOO. Sudsko utvrđenje ništetnosti odredbe mora imati za posljedicu ponovnu uspostavu pravne i činjenične situacije potrošača u kojoj bi se nalazio da takve odredbe nije bilo. Utvrđenjem ugovorne odredbe ništetnom potrošač stječe subjektivno pravo na restituciju svih neosnovano isplaćenih iznosa od trenutka sklapanja ugovora neovisno o tome kada je utvrđeno da je ugovorna odredba ništetna. Odredbom članka 1115. ZOO je propisano da kad se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva. Tužena je nepoštena od dana stjecanja svakog obroka jer to proizlazi iz isprava i izvedenih dokaza koji se nalaze u sudskom spisu, pa joj kamata pripada počev od dospeljeća svakog pojedinog anuiteta.

11.1. Visina stope zatezne kamate za razdoblje do 31. srpnja 2015. određena je sukladno odredbi članka 29. stavka 2. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 35/05., 41/08., 125/11.) od 1. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022. sukladno odredbi članka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 78/15.), od 1. siječnja 2023. pa do 29. prosinca 2023. sukladno odredbi članka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 114/22.) i Uredbe o izmjeni zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 156/22.), a od 30. prosinca 2023. do isplate stopa kamate je dosuđena u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj 155/23.).

12. Tužiteljica je u tužbi na ime kondemnatornog dijela tužbenog zahtjeva po osnovi promjenjive kamatne stope potraživala iznos od 3.225,00 eura. Nakon provedenog financijsko-knjigovodstvenog vještačenja, podneskom od 24. lipnja 2026. tužiteljica je uredila kondemnatori dio zahtjeva potražujući po osnovi istog iznos od 2.875,88 eura. Takvo smanjenje tužbenog zahtjeva predstavlja povlačenje tužbe za iznos od 349,12 eura, kojem povlačenju se tužena usprotivila u podnesku od 6. srpnja 2026. Stoga je ovaj sud odbio tužbeni zahtjev za isplatu iznosa od 349,12 eura, jer je provedenim financijsko-knjigovodstvenim vještačenjem utvrđeno da tužiteljica ima pravo na isplatu iznosa od 2.875,88 eur.

13. Nadalje među strankama je sporno jesu li odredba kojom je ugovoreno plaćanje naknade za obradu kreditnog zahtjeva u visini 1,00% od iznosa kredita, sadržana u članku 3. Ugovora o kreditu, odnosno odredba kojom je ugovoreno plaćanje naknade za prijevremenu otplatu kredita, sadržana u članku 9. stavak 2. Ugovora o kreditu, ništetne. Spornim se ukazuje i je li nastupila zastara potraživanja. Pri tome valja navesti da se također radi o odredbama Ugovora o kreditu koje nisu obuhvaćene kolektivnom zaštitom.

14. Pitanje nepoštenih odredbi u potrošačkim ugovorima normativno je regulirano prije svega ZZZP-a, važećim u trenutku sklapanja Ugovora o kreditu.

14.1. Člankom 59. ZZZP propisano je: "Ugovor o potrošačkom zajmu mora sadržavati podatke potrebne za identifikaciju ugovora, odredbe o uvjetima pod kojima se zajam odobrava, a poglavito (...) odredbu o troškovima koji se u vrijeme sklapanja ugovora naplaćuju te pretpostavkama pod kojima se ti troškovi mogu promijeniti (...)." odnosno (...) odredbu o ukupnom trošku zajma, (...)."

14.2. Člankom 81. stavkom 1. ZZP propisano je da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca (stavak 2.). Činjenica da se o pojedinim aspektima neke ugovorne odredbe, odnosno o pojedinoj ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo ne utječe na mogućnost da se ostale odredbe tog ugovora ocijene nepoštenima, ako cjelokupna ocjena ugovora ukazuje na to da se radi o unaprijed formuliranom standardnom ugovoru trgovca (stavak 3.). Ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati (stavak 4.). Drugim riječima, na tuženoj je teret dokazivanja da je s tužiteljicom pojedinačno pregovarala o naknadi za obradu kredita i naknadi za prijevremenu otplatu kredita kao i o visini tih naknada.

14.3. Člankom 84. ZZP je propisano da nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive. Stoga nadzor nepoštenosti može biti ograničen u skladu s navedenim člankom 84. ZZP samo ako se odredba kojom se od potrošača zahtijeva plaćanje naknade za obradu kredita odnosi na neku od dviju u tom članku navedenih kategorija. Ugovorne odredbe koje su obuhvaćene pojmom "predmet ugovora" trebaju se shvatiti kao one odredbe koje utvrđuju bitne činidbe tog ugovora koje ga kao takve određuju. Nasuprot tomu, odredbe koje su akcesornog značaja u usporedbi s onima koje definiraju samu bit ugovornog odnosa ne mogu biti obuhvaćene tim pojmom. Točan doseg pojmova "predmet ugovora" i "cijena" u smislu članka 84. ZZP ne mogu se odrediti pojmom "ukupni troškovi kredita za potrošača" pa se naknada za obradu i odobrenje kredita, kao ni naknada za prijevremenu otplatu kredita ne mogu smatrati bitnom činidbom ugovora o kreditu samo zato što su uključene u njegove ukupne troškove. Uzimajući u obzir prirodu predmetnog ugovora te njegov pravni i činjenični kontekst, imajući na umu da je riječ o dugoročnom kreditu s promjenjivom redovnom kamatnom stopom kao i činjenici da je riječ o obvezi koja se plaća prije korištenja kredita (naknada za obradu kredita), odnosno prilikom prijevremene otplate kredita, prema pravnom shvaćanju ovog suda, nije riječ o odredbama koje utvrđuje bitnu činidbu korisnika kredita, niti je riječ o elementima ugovora o kreditu koji definiraju bit tog ugovornog odnosa.

14.4. Osim toga, tekst članka 84. ZZP treba tumačiti na način da se druga kategorija odredbi, čija se eventualno nepoštena priroda ne može ocijeniti ("cijena"), odnosi samo na primjerenost predviđene cijene ili naknade i usluge ili robe koju treba zauzvrat isporučiti, a razlog za to izuzimanje leži u činjenici da ne postoji nikakva tablica ili pravni kriterij koji bi mogli dati okvir i smjer provjeri te primjerenosti. Ugovorne odredbe o naknadi koju potrošač duguje davatelju kredita ili koje utječu na stvarnu cijenu koju potrošač mora potonjem platiti stoga načelno nisu obuhvaćene tom drugom kategorijom odredbi, osim u pogledu pitanja je li iznos ugovorom utanačene naknade ili cijene u skladu s uslugom koju je tuženi kreditor zauzvrat pružio. Međutim, u ovom se predmetu navodna nepoštenost odredbi o naknadi za obradu i odobrenje kredita ne tiče odnosa između iznosa naknade za obradu i odobrenje kredita te zauzvrat pruženih usluga. Jednako tako, u ovom se predmetu navodna nepoštenost odredbi o naknadi za prijevremenu otplatu kredita ne tiče

odnosa između iznosa za prijevremenu otplatu kredita te zauzvrat pruženih usluga. Stoga, a imajući na umu sve navedeno, odredbe članka 3. i članka 9. stavak 2. Ugovora o kreditu nisu izuzete iz ocjene poštenosti (test poštenosti).

14.5. U okviru testa poštenosti, potrebno je, u skladu s člankom 81. stavkom 1. ZZP/03, ispitati moguće nepoštovanje načela savjesnosti i poštenja i postojanje eventualne značajne neravnoteže na štetu potrošača. Prilikom ocjene je li sporna ugovorna odredba poštena, sud je uz primjenu članka 83. ZZP-a uzeo u obzir narav usluge na koju se ugovor odnosi (predmet ugovora) u vrijeme kad je ugovor sklopljen, sve popratne okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora i sve ostale odredbe tog ugovora.

14.6. Kada je riječ o pitanju je li poštovano načelo savjesnosti i poštenja iz članka 81. stavak 1. ZZP, odlučno je ocijeniti bi li tužena, pod uvjetom da je na pošten i pravedan način poslovala s tužiteljicom, mogla razumno očekivati da bi takve ugovorne odredbe bile prihvaćene da se o njima pojedinačno pregovaralo. Imajući na umu da ugovorne odredbe članka 3. i članka 9. stavka 2. ne sadrže nikakvih podataka o stvarno pruženim uslugama i nastalim troškovima na koje se one odnose, ne može se zaključiti da je tužena mogla razumno očekivati da bi tužiteljica pristala na te odredbe u pojedinačnim pregovorima.

14.7. Kada je riječ o ispitivanju mogućeg postojanja znatnije neravnoteže, ono se ne može ograničiti na kvantitativno ekonomsko ocjenjivanje koje se temelji na usporedbi ukupnog iznosa transakcije na koju se ugovor odnosi, s jedne strane, i troškova koji na temelju sporne odredbe terete potrošača, s druge strane. Naime, značajna neravnoteža može proizlaziti iz same činjenice da dovoljno ozbiljno oštećuje pravni položaj u koji je, na temelju primjenjivih zakonskih odredbi, stavljen potrošač kao stranka predmetnog ugovora u obliku nametanja dodatne obveze koja nije predviđena dispozitivnim zakonskim pravilima.

14.8. Odredbe članaka 1021. do 1024. ZOO-a ne predviđaju plaćanje naknade za obradu i odobrenje kredita. Međutim, iako nije bilo zabranjeno, niti na drugi način ograničeno, ugovaranje odredbe o naknadi za obradu i odobrenje kredita, nepovoljno je utjecalo na pravni položaj tužiteljice kao potrošača u odnosu na onaj položaj koji je bio predviđen u dispozitivnom nacionalnom pravu. Prema odredbi članka 81. stavka 1. i 2. i članka 82. ZZP, ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te stoga potrošač nije imao utjecaj na njezin sadržaj poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca.

14.9. Direktivom 93/13 EEZ od 5. travnja 1993. određeno je da zaštita potrošača od nepoštenih ugovornih odredbi ukazuje na podređen položaj potrošača jer nemaju mogućnost pregovaranja o općim uvjetima poslovanja banke, a prema presudi Europskog suda pravde od 30. travnja 2014. u predmetu broj C-26/13 navodi se da članak 4. stavak 2. Direktive 93/13 (koji iz testa poštenosti isključuje odredbe koje definiraju glavni predmet ugovora i adekvatnost cijene, pod uvjetom da su izražene

jasnim i razumljivim jezikom) treba tumačiti na način da ugovorna odredba potrošaču ne mora biti samo gramatički razumljiva.

15. Obzirom na naprijed iznijeto, valjalo je utvrditi jesu li stranke pregovarale oko naknade za obradu kredita i naknade za prijevremenu otplatu kredita (članak 3. i članak 9. stavak 2. Ugovora o kreditu), odnosno je li tužiteljica imala utjecaj na sadržaj tih odredbi Ugovora. Radi utvrđenja tih okolnosti ovaj sud je saslušao tužiteljicu te pročitao Ugovor o kreditu.

15.1. Tužiteljica je iskazala da joj od strane bankovnog službenika nije pojašnjena tzv. naknada za obradu kredita, nije joj rečeno na što se ista odnosi odnosno na koji način je određena visina iste. Koliko se sada sjeća nije je posebno plaćala već je ista ustegnuta od iznosa kredita. Od banke nije dobila nikakvu odluku o naknadama iz koje bi bilo vidljivo za što je naknada određena baš u visini u kojoj jest. Od strane bankovnog službenika nije joj pojašnjeno što znači naknada za prijevremenu otplatu kredita, nije bilo niti spomena o prijevremenoj otplati kredita. Ona i suprug su odlučili prijevremeno zatvoriti kredit, iz razloga da smanje rok otplate. Otišli su u banku i raspitali se o toj mogućnosti. Prilikom zatvaranja kredita nisu im posebno spominjali plaćanje naknade za prijevremenu otplatu. Kredit su prijevremeno otplaćivali u dva navrata, i u oba navrata su im zaračunali naknadu za prijevremenu otplatu kredita. Mislili su da tako mora biti. Tijekom pregovora o uvjetima kreditiranja s bankom nije mogla utjecati niti na ijednu odredbu ugovora kredita, bilo je onako kako je odredila banka.

Na upit punom. tužitelja odgovorila je da je u vezi ugovora bila kod javnog bilježnika, da je nešto platila ali javni bilježnik nije joj dao nikakva objašnjenja u svezi predmetnog ugovora o kreditu.

Na upit punom. tužene odgovorila je da je ugovor o kreditu prilično detaljno pročitala ali nije ekonomske struke, po struci je liječnica pa je i u okviru toga razumjela sadržaj ugovora. Ne zna što znače termini ulazna naknada, izlazna naknada, naknada za prijevremenu otplatu kredita i promjenjiva kamatna stopa. Nije od strane bankarskog službenika tražila da joj pojasni navedene termine. Nije od bankovnog službenika tražila da joj odobri kredit bez plaćanja spomenutih naknada, nije uopće znala da se to može. Ne sjeća se više da li je pokušala pregovarati s bankovnim službenikom oko odredbi koje joj nisu bile jasne. To joj je ustvari bio prvi kredit koji je podizala, vjerovala je da banka postupa u dobroj vjeri.

15.2. Iz odredbe članka 3. Ugovora o kreditu proizlazi da se radi o standardnoj stipulaciji ugovora koja sadrži odredbu prema kojoj je korisnik kredita obavezan prilikom isplate kredita platiti banci naknadu za obradu kreditnog zahtjeva u visini od 1,00% iznosa kredita.

15.3. Iz odredbe članka 9. stavka 2. Ugovora o kreditu proizlazi da je ugovoreno da korisnik kredita može izvršiti prijevremenu otplatu kredita uz suglasnost i uz uvjete koje odredi Kreditor. Obzirom na sadržaj predmetne odredbe ovaj sud utvrđuje da se nigdje u tom članku, kao niti u cijelom ugovoru o kreditu ne navodi koliko iznosi ta naknada, kao i što ta naknada obuhvaća. Iz predmetne odredbe Ugovora o kreditu proizlazi da se radi o standardnoj stipulaciji ugovora koja sadrži odredbu prema kojoj tužitelj može prijevremeno otplatiti kredit uz uvjete koje odredi kreditor, dakle tužena je jednostrano određivala uvjete prijevremene otplate kredita, dakle i visinu naknade za prijevremenu otplatu kredita. Način na koji je ugovorena ne može biti razumljiv

prosječnom potrošaču jer osim što je podložna jednostranim promjenama tužene, njome je potrošač (tužiteljica) stavljen u poziciju platiti naknadu za koju ne može znati na koji će se način formirati njezina visina i o čemu će ovisiti.

15.4. Temeljem tako provedenih dokaza ovaj sud zaključuje da tužena, na kojoj je teret dokaza, nije dokazala da su među strankama vođeni bilo kakvi stvarni pregovori u pogledu naknade za obradu kredita, već se radilo o uvjetima koje je odredila tužena. Jednako tako, a u odnosu na naknadu za prijevremenu obradu kredita, nije vidljiva niti visina niti eventualno elementi temeljem kojih će se odrediti visina te odredbe, kao i da visina iste ovisi isključivo o jednostranoj odluci tužene, ovaj sud zaključuje da u svezi predmetne odredbe nije bilo pojedinačnog pregovaranja između tužiteljice i tužene i da tužiteljica nije znala na što se ta odredba stvarno odnositi niti da je ikako mogla utjecati na njezinu visinu, već da je visina iste ovisila isključivo o važećoj odluci tužene na dan prijevremene otplate kredita. Obzirom na sadržaj predmetne odredbe ovaj sud utvrđuje da se nigdje u tom članku, kao niti u cijelom ugovoru o kreditu ne navodi koliko iznosi ta naknada, kao i što ta naknada obuhvaća.

15.5. Tužiteljici je trebalo na temelju jasnih i razumljivih kriterija objasniti odredbe ugovora kako bi mogao predvidjeti posljedice koje iz toga ugovora proizlazi, što podrazumijeva i predmetne odredbe ugovora o kojima tužiteljica nije bila u poziciji pregovarati, slijedom čega se radi o znatnoj neravnoteži u pravima i obvezama između stranaka i to na štetu tužiteljice, jer načelo savjesnosti i poštenja općenito znači da svi sudionici u postupku obveznih odnosa, kao u konkretnom slučaju, dužni su međusobno postupati obzirno i uvažavati interese obiju strana, vodeći pri tome računa o smislu i svrsi obveznih odnosa.

15.6. Plaćanje troškova obrade kredita, uz to bez definiranja o kakvim se troškovima uopće radi, u visini od 1,00% iznosa kredita, prema mišljenju ovog suda prouzročilo je značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.

15.7. Odredba o troškovima obrade kredita je transparentna u smislu članka 85. ZZP-a, jer je omogućavala tužiteljici da u trenutku sklapanja ugovora ocijeni visinu te naknade, ali sama činjenica da je riječ o transparentnoj odredbi ne znači ujedno da je ta odredba poštena.

15.8. Budući se o odredbi članka 3. Ugovora o kreditu nije pojedinačno pregovaralo te je ista bila unaprijed formulirana od strane tužene i tužiteljica nije ima utjecaja na njezin sadržaj, a uzrokuju znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužiteljice potrošača, to znači da je navedena odredba Ugovora o kreditu, primjenom članka 81. stavka 1. ZZP-a nepoštena, te ništetna u smislu članka 87. stavak 1. ZZP-a.

15.9. Slijedom navedenog ovaj sud je utvrdio ništetnim ugovornu odredbu iz članka 3. Ugovora o kreditu o jednokratnim troškovima obrade kredita.

16. Nadalje je valjalo utvrditi je li ugovorna odredba o prijervremenoj otplati kredita uzrokovala neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana protivno načelu savjesnosti i poštenja na štetu potrošača (tužiteljice), a što ovisi o utvrđenju je li tužena imala štetu/troškove uzrokovane prijervremenom otplatom kredita, time da dokazivanje nastanka štete/troškova u vezi prijervremene otplate kredita mora biti

određeno u odnosu na konkretan Ugovor o kreditu i štetu/troškove u vezi prijevremene otplate konkretnog kredita, a ne općenito.

16.1. Vrhovni sud Republike Hrvatske je u odlukama povodom restitucijskog zahtjeva potrošača s osnova nepoštene odredbe o ugovorenoj naknadi za prijevremenu otplatu kredita (npr. Rev 112/2018-2 od 9. ožujka 2022. i Rev-43/2022-2 od 14. lipnja 2022.) izrazio pravno shvaćanje da banka imao pravo na naknadu stvarno pretrpljene štete, odnosno onih troškova koji su izravno povezani s prijevremenom otplatom kredita (objektivno nastali troškovi), a da se naknada, imajući na umu kogentne zakonske odredbe, ne smije odnositi na naknadu štete zbog izgubljenog dijela iznosa kamate (neostvarene kamate) koju je banka trebala dobiti da nije bilo prijevremene isplate.

16.2. Naknada za prijevremenu otplatu kredita ne može se smatrati ugovorenim iznosom naknade štete iz članka 345. stavka 3. ZOO-a koji propisuje da je pravovaljana odredba ugovora kojom se određuje najviši iznos naknade, ako tako određeni iznos nije u očitom nerazmjeru sa štetom i ako za određeni slučaj nije što drugo zakonom određeno. Prijevremenom otplatom kredita tužiteljica nije povrijedila ugovorne odredbe na način da obvezu ne bi ispunila ili da bi zakasnila s njezinim ispunjenjem, nego je iskoristila zakonsko pravo propisano posebnim odredbama iz članka 1024. stavka 2. ZOO-a i članka 79. stavka 1. ZZP-a, ali i općom odredbom o pravu na prijevremeno ispunjenje novčane obveze iz članka 25. ZOO-a.

16.3. Naknada za prijevremenu otplatu kredita ne predstavlja ništa drugo nego nadoknađivanje dijela iznosa kamata koje je prema ugovoru tužena trebala dobiti do kraja trajanja tog ugovora, dakle naknadu neostvarenih kamata (izmakle dobiti). Shvaćanje, da banke nemaju pravo zahtijevati naknadu koja se sastoji u izmakloj dobiti radi gubitka kamata, odnosno da ne smiju potrošaču naplatiti naknadu za prijevremeno (djelomično ili u cijelosti) ispunjenje svoje obveze iz ugovora o stambenom potrošačkom kreditu potvrđeno je i donošenjem Zakona o stambenom potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“ broj 101/17.), a kojim Zakonom se u pravni poredak Republike Hrvatske prenijela Direktiva 2014/17/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. veljače 2014. o ugovorima o potrošačkim kreditima koji se odnose na stambene nekretnine i o izmjeni Direktiva 2008/48/EZ i 2013/36/EU i Uredbe (EU) br. 1093/2010 (SL L 60, 28.2.2014.). Iako se, dakle, vodeći računa o danu sklapanja predmetnog ugovora o kreditu, taj Zakon ne primjenjuje na konkretan slučaj, evidentno je da je taj Zakon otklonio nedostatke do tada važećeg zakonskog uređenja i onemogućio bankama da potrošače penaliziraju za prijevremeno ispunjenje njihovih obveza. Banke bi u tom slučaju imale pravo na naknadu samo onih troškova izravno povezanih s prijevremenom otplatom kredita, prije svega administrativnih troškova vezanih uz potrebne radnje u svezi s prijevremenim zatvaranjem kredita i sl., a ne i na (posebnu) naknadu za prijevremenu otplatu kredita. (Rev-112/2018 od 9. ožujka 2022.).

17. Kraj utvrđenja da se o odredbi o prijevremenoj otplati kredita nije pregovaralo, da je ista uzrokovala neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana protivno načelu savjesnosti i poštenja na štetu potrošača (tužiteljice), to ovaj sud utvrđuje da je predmetna odredba (članak 9. stavak 2.) nepoštена, a time, u smislu odredbe članka 87. stavak 1. ZZP/03, ništava.

18. Neosnovan je prigovor zastare tužene. Naime, odredbom članka 328. ZOO-a propisano je da se pravo na isticanje ništetnosti ne gasi, pa nije zastarjelo pravo tužiteljice na isticanje ništetnosti članka 3. i članka 9. stavak 2. Ugovora o kreditu. Tužiteljica je postavila zahtjeve za isplatu, pa se radi o restitucijskim zahtjevima, a u odnosu na kojeg je Građanski odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske u odnosu na početak tijeka zastare na svojoj sjednici od 30. siječnja 2020. donio zaključak Broj: Su-IV-47/2020 kojim je određeno da zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavka 1. ZOO-a kao posljedica utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora. Dakle, u konkretnom slučaju zastara počinje teći od dana donošenja ove prvostupanjske presude, jer je ovom presudom kao prethodno pitanje riješeno pitanje ništetnosti odredbe članka 3. i članka 9. stavka 2. Ugovora o kreditu, pa zastarni rok propisan člankom 225. ZOO-a od pet godina nije protekao.

19. Prema odredbi članka 323. stavak 1. ZOO u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takvog ugovora, a ako to nije moguće, ili ako se narav onoga što je ispunjeno protiv vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje. Zahtjev za vraćanje primljenog po osnovi ništetne ugovorne odredbe pravno se smatra zahtjevom za vraćanje stečenog bez osnove iz članka 1111. ZOO. Sudsko utvrđenje ništetnosti odredbe mora imati za posljedicu ponovnu uspostavu pravne i činjenične situacije potrošača u kojoj bi se nalazio da takve odredbe nije bilo. Utvrđenjem ugovorne odredbe ništetnom potrošač stječe subjektivno pravo na restituciju svih neosnovano isplaćenih iznosa od trenutka sklapanja ugovora neovisno o tome kada je utvrđeno da je ugovorna odredba ništetna. Odredbom članka 1115. ZOO je propisano da kad se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva. Tužena je nepoštena od dana stjecanja predmetnih iznosa jer to proizlazi iz isprava i izvedenih dokaza koji se nalaze u sudskom spisu.

20. Iz nalaza i mišljenja sudskog vještaka od 11. svibnja 2026. proizlazi:

- da je prilikom isplate kredita 8. studenog 2006. naplaćena je naknada od 1% za obradu kredita u iznosu od 3.676,26 HRK -1% odnosno u iznosu od 500,00 eura.
- da je prijevremena djelomična otplata kredita bila:

* 28. veljače 2010., te je tada naplaćena naknada u iznosu od 6.222,42 HRK, a srednji tečaj Banke 28. veljače 2010. bio je 7,270536, te je naplaćena naknada u iznosu od 855,84 EUR-a.

- druga je bila 17. veljače 2012., te je naplaćena naknada u iznosu od 1.719,92 HRK, a srednji tečaj Banke 17. veljače 2012. bio je 7,579766, te je naplaćena naknada u iznosu od 226,91 EUR-a.

20.1. Tužiteljici zakonska zatezna kamata pripada od dana uplate iznosa na ime naknade za obradu kredita u visini od 500,00 eura, koji iznos je tužena naplatila tužiteljici 8. studenoga 2006. Tužiteljici zakonska zatezna kamata pripada od dana uplate iznosa na ime naknade za prijevremenu obradu kredita u visini od 855,84 eura, koji iznos je tužena naplatila tužiteljici 28. veljače 2010., te u visini 226,91 eura, koji iznos je tužena naplatila tužiteljici 17. veljače 2012. Visina stope zatezne kamate

za razdoblje do 31. prosinca 2007. određena je sukladno Uredbi o visini stope zatezne kamate ("Narodne novine" broj 153/04. i 35/05.), od 1. siječnja 2008. do 31. srpnja 2015. određena je sukladno odredbi članka 29. stavka 2. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 35/05., 41/08., 125/11.), od 1. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022. sukladno odredbi članka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 78/15.), od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023. sukladno odredbi članka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 114/22.) i Uredbe o izmjeni zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 156/22.), a od 30. prosinca 2023. do isplate stopa kamate je dosuđena u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj 155/23.).

20.2. Obzirom na iznijeto ovaj sud nalazi osnovanim zahtjev tužiteljice za utvrđenje ništetnim ugovorne odredbe kojom je ugovoreno plaćanje jednokratnih troškova obrade u visini 1,00% iznosa kredita, sadržana u članku 3. Ugovora o kreditu, kao i zahtjev tužiteljice za povrat plaćenog iznosa temeljem ništetne odredbe u iznosu 500,00 eura s kamatom počevši od 8. studenoga 2006. pa do isplate. Jednako tako ovaj sud nalazi osnovanim zahtjev tužiteljice za utvrđenje ništetnim ugovorne odredbe kojom je ugovoreno plaćanje naknade za prijevremenu otplatu kredita prema uvjetima tužene, sadržana u članku 9. stavku 2. Ugovora o kreditu, kao i zahtjev tužiteljice za povrat plaćenog iznosa temeljem ništetne odredbe u iznosu 855,84 eura s kamatom od 28. veljače 2010., te u visini 226,91 eura s kamatom od 17. veljače 2012.

20.3. Tužiteljica je u tužbi na ime dijela tužbenog zahtjeva po osnovi prijevremene otplate kredita potraživala iznos od 228,27 eura. Nakon provedenog financijsko-knjigovodstvenog vještačenja, podneskom od 24. lipnja 2026. tužiteljica je uredila taj dio zahtjeva potražujući po osnovi istog iznos od 226,91 euro. Takvo smanjenje tužbenog zahtjeva predstavlja povlačenje tužbe za iznos od 1,36 eura, kojem povlačenju se tužena usprotivila u podnesku od 6. srpnja 2026. Stoga je ovaj sud odbio tužbeni zahtjev za isplatu iznosa od 1,36 eura, jer je provedenim financijsko-knjigovodstvenim vještačenjem utvrđeno da tužiteljica ima pravo na isplatu iznosa od 226,91 eur.

20.4. Tužiteljica je u tužbi na ime dijela tužbenog zahtjeva po osnovi naknade za obradu kredita potraživala iznos od 487,92 eura, odnosno po osnovi prijevremene otplate kredita potraživala iznos od 825,86 eura. Nakon provedenog financijsko-knjigovodstvenog vještačenja, podneskom od 24. lipnja 2026. tužiteljica potražuje po osnovi naknade za obradu kredita iznos od 500,00 eura, a po osnovi prijevremene otplate kredita iznos 855,84 eura. Na taj način tužiteljica je povišila tužbeni zahtjev. Pri tome, a u odnosu na povišenje iznosa kondemnatornog tužbenog zahtjeva, ovaj sud ukazuje i na pravno shvaćanje zauzeto na drugoj sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske (2/24) održanoj 27. svibnja 2024., broj: Su-IV-123/2024-5 Zagreb, prema kojem u slučaju kad je preinaka tužbe povećanjem postojećeg tužbenog zahtjeva iz iste činjenične osnove (neprava preinaka) moguća i dopuštena (članak 190. i 191. ZPP), zastara se prekida već podnošenjem tužbe u tom postupku, odnosno do prekida zastare ne dolazi tek u trenutku preinačenja tužbe povećanjem postojećeg tužbenog zahtjeva. Prema tome, kako je u konkretnom slučaju došlo samo do povećanja visine tužbenog zahtjeva, to se tužena niti ne može takovoj preinaci protiviti (članak 191. stavak 2. ZPP-a). U odnosu na zastaru

povišenog dijela tužbenog zahtjeva, ovaj sud navodi da zastara nije nastupila, obzirom se u smislu citiranog shvaćanja Građanskog odjela VS RH, zastara prekida već podnošenjem tužbe u tom postupku, odnosno do prekida zastare ne dolazi tek u trenutku preinačenja tužbe povećanjem postojećeg tužbenog zahtjeva

21. Odluka suda o troškovima postupka temelji se na odredbi članka 154. stavka 5. ZPP-a i članka 155. ZPP-a, budući tužiteljica nije uspjela samo u razmjerno neznatnom dijelu zbog kojeg tuženoj nije nastao trošak, te su tužiteljici priznati i dosuđeni troškovi sukladno Tarifi o naknadama i nagradama za rad odvjetnika ("Narodne novine" broj 138/23. – dalje u tekstu: Tarifa) i to za:

- sastav tužbe u iznosu 200,00 EUR (Tbr. 7. točka 1. Tarife),
- sastav obrazloženog podneska od 18. veljače 2025. u iznosu 200,00 EUR (Tbr. 8. točka 1. Tarife),
- zastupanje na ročištu 17. srpnja 2025. u iznosu 200,00 EUR (Tbr. 9. točka 1. Tarife),
- zastupanje na ročištu 6. ožujka 2026. u iznosu 200,00 EUR (Tbr. 9. točka 1. Tarife),
- sastav podneska od 24. lipnja 2026. u iznosu 200,00 EUR (Tbr. 8. točka 1. Tarife),
- zastupanje na ročištu 2. rujna 2026. u iznosu 200,00 EUR (Tbr. 9. točka 1. Tarife),
- zastupanje na ročištu za objavu 23. rujna 2026. u iznosu 100,00 EUR (Tbr. 9. točka 3. Tarife),

ukupno 1.300,00 eura što uvećano za pripadajući iznos PDV-a daje iznos od 1.625,00 eura. Tužiteljici je dosuđen i trošak plaćene sudske pristojbe na tužbu u iznosu 47,06 eura i sudska pristojba za presudu u iznosu 94,12 eura, te trošak predujma za vještačenje u iznosu 300,00 eura. Dakle, tužiteljici je dosuđen ukupan trošak u iznosu 2.066,18 eura na koji iznos joj je dosuđena pripadajuća zakonska zatezna kamata počevši od 23. rujna 2026., kao dana presuđenja, pa do isplate.

22. Obzirom na sve naprijed iznijeto valjalo je odlučiti kao izreci presude.

U Osijeku 23. rujna 2026.

Sutkinja: Ljiljana Jakša

Uputa o pravnom lijeku: Protiv ove presude nezadovoljna stranka može podnijeti žalbu u roku od 15 dana od dana dostave prijepisa presude koji se stranci koja je pristupila na ročište za objavu presude uručuje i time se dostava smatra izvršenom (članak 335. stavak 8. ZPP).

Za stranku koja nije pristupila na ročište na kojem se presuda objavljuje, a uredno je obaviještena o ročištu, smatrat će se da joj je dostava presude obavljena onog dana kada je održano ročište za objavu presude (članak 335 stavak 9. ZPP). Ovjereni prijepis presude stranka može preuzeti u sudskoj zgradi.

U slučaju iz članka 335. stavka 9. ZPP sud će istaknuti presudu na internetskoj stranici e-oglasna ploča sudova gdje presuda mora biti istaknuta 8 dana, računajući od dana kada je održano ročište na kojem se presuda objavljuje.

Stranci koja nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje sud će presudu dostaviti prema odredbama ZPP o dostavi pismena te joj rok za izjavljivanje žalbe teče od dana dostave presude (članak 335. stavak 11. ZPP).

O žalbi odlučuje županijski sud.

Dostavljeno:

1. Odvjetničko društvo Mišević i Jarić d.o.o. u Osijeku
2. Odvjetničko društvo Mađarić & Lui d.o.o. u Zagrebu

Broj zapisa: **9-3088d-892fc**

Kontrolni broj: **00e92-d730c-0f117**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Osijeku** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.